

2024

TRANSPARENȚA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE DE NIVELUL II

RAPORT DE MONITORIZARE

Plopa Silviu
Gherman Nicoleta

Institutul pentru Dezvoltare
și Inițiative Sociale „Viitorul”
Iacob Hîncu 10/1

GZU

Conținutul acestui raport este responsabilitatea exclusivă a Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul” (IDIS)

© IDIS „Viitorul”, 2025

str. Iacob Hîncu, nr. 10/14

MD-2005, Chișinău

REPUBLICA MOLDOVA

tel. 060088544

e-mail: office@viitorul.org

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Transparența administrației publice locale de nivelul 2 : Raport de monitorizare / Plopa Silviu, Gherman Nicoleta ; coordonator: Liubomir Chiriac ; Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale "Viitorul". – Chișinău : IDIS "Viitorul", 2025 – . – ISBN 978-5-86654-580-3.

Cerințe de sistem: PDF Reader.

2024. – 2025. – 59 p. : fig., tab. color. – Referințe bibliogr.: p. 59 (7 tit.). – ISBN 978-5-86654-581-0 (PDF).

352(478)(047)

P 72

Coordonator: Liubomir Chiriac, coordonator de proiecte, IDIS „Viitorul”

Redactor și tehnoredactor: Gherman Nicoleta, expertă IDIS „Viitorul”

CUPRINS

INTRODUCERE	4
I. METODOLOGIA ȘI CLASAMENTUL PRIVIND TRANSPARENȚA	5
II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ	7
1. ACCESUL LA INFORMAȚIE	7
2. PARTICIPAREA ÎN PROCESUL DECIZIONAL	13
3. ACHIZIȚIILE PUBLICE	22
4. ADMINISTRAREA PROPRIETĂȚII PUBLICE	28
5. BUGETAREA	32
6. RESURSELE UMANE	36
7. ETICA PROFESIONALĂ ȘI CONFLICTUL DE INTERESE	40
8. SERVICIILE SOCIALE	45
9. INVESTIȚIILE, ÎNTREPRINDERILE RAIONALE ȘI PARTICIPAREA ÎN SOCIETĂȚILE COMERCIALE	49
III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	54
ANEXE ȘI RESURSE	59

INTRODUCERE

IDIS „Viitorul”, preluând experiența slovacă, a monitorizat administrațiile publice raionale din 31 de unități administrativ-teritoriale de nivelul II din Republica Moldova pentru a determina nivelul de transparență în activitatea acestora, în anul 2024. În rezultatul monitorizării a fost stabilit clasamentul celor mai transparente raioane din Republica Moldova. Acesta este al șaselea clasament de transparență. Toate clasamentele pot fi găsite pe pagina: [Transparența orașelor și regiunilor și în Moldova \(viitorul.org\)](https://viitorul.org).

Rezultatele prezentului raport ne arată progresul și involuția administrațiilor publice raionale în ce privește deschiderea acestora către cetățeni. În acest context, vom aminti studiul privind transparența, realizat de IDIS Viitorul la solicitarea Consiliului European, care poate fi consultat pe următorul link: https://particip.gov.md/ro/download_attachment/25949

Cercetarea a utilizat o abordare cantitativă, fiind realizată în baza unui chestionar sociologic adresat autorităților administrației publice locale de nivelul II, în baza evaluării paginilor web ale acestor autorități publice raionale și în baza analizei altor surse informaționale conexe:

- tender.gov.md/ro
- ani.md
- actelocale.gov.md
- facebook.com
- particip.gov.md etc.

În cadrul studiului s-a făcut referire la numeroase legi și acte normative care stabilesc cadrul de reglementare și aplicare în practică, iar printre cele mai importante sunt: [Legea nr. 239/2008](#) privind transparența în procesul decizional; [Hotărârea Guvernului nr. 967/2016](#) privind mecanismul de consultare publică a societății civile în procesul decizional; [Legea nr. 148/2023](#) privind accesul la informațiile de interes public; [Hotărârea Guvernului nr. 728/2023](#) cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora etc.

Administrația raională, reprezentanții și angajații acestei autorități, aleși și numiți, ar trebui să considere rezultatele acestui clasament atât drept o analiză a muncii lor, cât și ca pe o motivație de a-și îmbunătăți eforturile și de a acționa în mod transparent pentru a furniza informații de interes public cetățenilor.

În linii generale, importanța transparenței în activitatea administrației publice:

- contribuie la reducerea corupției și a proastei funcționări a administrației publice, prin faptul monitorizării activității administrației publice de către cetățenii interesați, mediul de afaceri, organizațiile societății civile și alte părți interesate;
- sporește încrederea cetățenilor în actul de guvernare și deciziile adoptate de autorități;
- îmbunătățește procesul de comunicare între cetățeni și administrația publică;
- contribuie la eficiența și responsabilitatea autorităților publice;
- Stimulează implicarea cetățenilor și contribuția lor în procesul decizional.
- duce, în consecință, la edificarea unui stat de drept;

I. METODOLOGIA ȘI CLASAMENTUL DE TRANSPARENȚĂ

Colectarea și analiza datelor

În urma solicitării adresate de IDIS „Viitorul”, au fost recepționate **20 de chestionare** de la următoarele administrații publice raionale: Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Drochia, Fălești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Leova, Nisporeni, Ocnița, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia și Telenești.

Pentru raioanele menționate mai jos a fost utilizată exclusiv metoda analizei informațiilor disponibile pe paginile web oficiale ale raioanelor, dat fiind faptul că nu au răspuns la chestionarul trimis de către IDIS „Viitorul”: Anenii Noi, Briceni, Călărași, Dondușeni, Dubăsari, Edineț, Florești, Rezina, Rîșcani, Sîngerei și Ungheni.

Criteriile de transparență și punctaj

Administrațiile raionale au fost evaluate și clasate în **nouă zone (criterii de transparență)** cu **53 de indicatori**. Zonele evaluate cuprind competențele și obligațiile cu care sunt investite în mod legal administrațiile raionale (de exemplu: participarea în procesul decizional), precum și domeniile considerate importante pentru o bună guvernare (de exemplu: etică, conflictul de interese). Rezultatele se bazează pe datele accesibile publicului, ușor măsurabile și verificabile. Scorul (punctajul) maxim pentru administrația unui raion, incluzând toate zonele, a fost de **100 de puncte**. Printre criteriile de transparență cu cele mai multe puncte se numără: participarea în procesul decizional - 32 de puncte, accesul la informație - 16 puncte, achiziții publice și bugetarea - 12 puncte. Cel mai mic punctaj îl are criteriul cu privire la serviciile sociale - 4 puncte (vezi în tabel, pag. 6).

Mai multe informații cu privire la criteriile de transparență, indicatori și întrebările adresate administrațiilor raionale, pot fi găsite în secțiunile web ale clasamentului pe raioane, pe localtransparency.viitorul.org.

Evaluarea a fost realizată în perioada mai - iulie 2025 și cuprinde preponderent informațiile privind activitatea administrațiilor publice raionale în anul 2024.

I. METODOLOGIA ȘI CLASAMENTUL DE TRANSPARENȚĂ

	Zonele (criteriile de transparență)	Pondere în %
I	Accesul la informație	16%
II	Participarea în procesul decizional	32%
III	Achizițiile publice	12%
IV	Administrarea proprietății publice	7%
V	Bugetarea	12%
VI	Resursele umane	5%
VII	Etica profesională și conflictul de interese	6%
VIII	Serviciile sociale	4%
IX	Investițiile, întreprinderile municipale și participarea în societățile comerciale	6%

Clasament și clase

Clasamentul general al administrațiilor variază între 0%, corespunzător celui mai slab nivel, și 100%, reprezentând cel mai înalt nivel. Pentru a facilita comparația, administrațiile raionale au fost grupate pe o scară graduală, astfel încât transparența cea mai ridicată se regăsește în clasa A, cu valori între 70% și 100%, urmată de clasa B, cu 55%–69%, clasa C, cu 40%–54%, clasa D, cu 25%–39%, clasa E, cu 10%–24%, iar cel mai scăzut nivel de transparență este încadrat în clasamentul F, cu valori între 0% și 9%. Distribuția administrațiilor în aceste categorii este prezentată în tabelele de mai jos.

Clase	%
A+	80 - 100
A	75 - 79
A-	70 - 74
B+	65 - 69
B	60 - 64
B-	55 - 59
C+	50 - 54
C	45 - 49

Clase	%
C-	40 - 44
D+	35 - 39
D	30 - 34
D-	25 - 29
E+	20 - 24
E	15 - 19
E-	10 - 14
F	0 - 9

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

1. Accesul la informație

Autoritățile raionale utilizează mai multe instrumente pentru asigurarea transparenței și accesul la datele guvernamentale cu caracter public. Unul din instrumentele utilizate de autoritățile publice este „panoul informativ”. Însă, considerăm că doar utilizarea acestui instrument nu este suficientă pentru a garanta cetățenilor accesul la informațiile publice. Cele mai moderne și eficiente instrumente de diseminare a datelor publice le reprezintă portalurile web guvernamentale și rețelele de socializare, unde administrația publică raională trebuie să plaseze informații relevante despre activitatea sa.

Tabelul 1.1. Indicatorii criteriului de transparență „Accesul la informație”

Accesul la informație		Punctaj
1.	Pagina web oficială a autorității publice dispune de compartimente dedicate transparenței decizionale?	1
2.	Pagina web conține date de contact, informații privind programul de lucru al autorității publice și subdiviziunile sale?	1
3.	Sunt disponibile pe site-ul oficial numele, date de contact și afilierea politică a consilierilor raionali?	1
4.	Anunțul referitor la desfășurarea ședinței publice este adus la cunoștință cetățenilor?	1
5.	Cuprind anunțurile referitor la desfășurarea ședinței publice data, ora, locul desfășurării ședinței și ordinea de zi a acesteia?	1
6.	Proiectele de decizii/dispoziții și materialele aferente acestora din anul 2022 au fost aduse la cunoștința publicului pînă la ședința autorității publice?	1
7.	Există un instrument online care permite publicului să depună și să urmărească reclamațiile/cererile lor?	1
8.	Autoritățile publice raionale au răspuns la cererea persoanei fizice de solicitare a informațiilor în conformitate cu cerințele și termenii legali?	4
9.	Autoritățile publice raionale au răspuns la chestionarul IDIS „Viitorul” în conformitate cu cerințele și termenii legii privind accesul la informație?	4
Total Punctaj		16

Sursa: Elaborat de către autori în baza metodologiei

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Pentru a facilita accesul părților interesate la informațiile privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor la nivel raional, pe pagina web oficială trebuie create compartimente speciale dedicate transparenței decizionale, care să conțină informațiile indicate în pct.14 din [Hotărârea Guvernului nr. 967/2016](#) cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

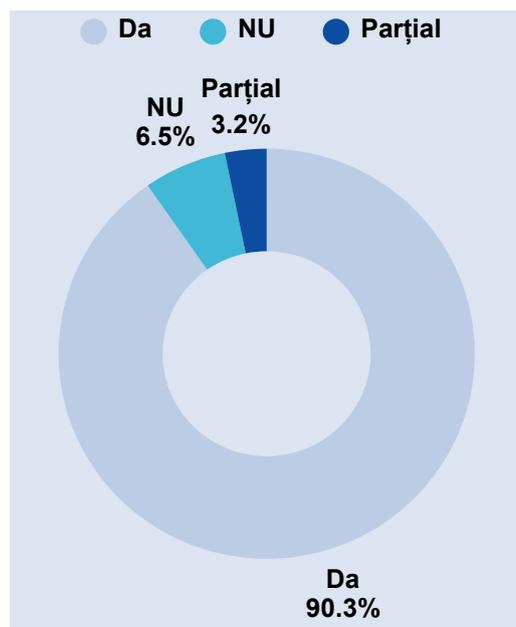
În rezultatul analizei s-a constatat că 6,45% din paginile web nu au compartimente dedicate transparenței decizionale, iar 90,23% din raioanele analizate, site-ul web dispune de compartimente dedicate transparenței decizionale. Fig. 1.1.

Circa 54,84% (17), din paginile web, conțin informații privind programul de lucru al autorității publice și al subdiviziunilor sale, cu indicarea zilelor și orelor de audiență ale funcționarilor responsabili de furnizarea informațiilor și documentelor oficiale. Iar 45,16% (14 raioane), aveau amplasată informația parțial, fiind specificat doar numărul de telefon sau adresa de e-mail, fără a fi incluse orele de audiență. Totuși, dacă în 2022, 3,1% dintre administrațiile raionale nu aveau pe paginile web astfel de informații, în 2024 toate raioanele au plasat aceste informații, fie parțial, fie integral.

În ce privește publicarea pe site-ul oficial a numelor, afilierii politice și datelor de contact ale consilierilor raionali, situația s-a îmbunătățit în ultimii doi ani. Dacă în 2022 acest criteriu era respectat de doar 6,3% dintre raioane (2 raioane), în 2024 numărul a crescut la 9 raioane, reprezentând 29,3%. Totodată, 21 raioane au plasat parțial informațiile, incluzând doar numele, prenumele și afilierea politică, ceea ce reprezintă 67,74%. Doar un raion, în 2024, nu a publicat nicio informație în acest sens, și totuși reprezintă un progres comparativ cu anul 2022, când 4 raioane (12,50%) nu respectau acest indicator.

Totodată, s-a înregistrat un progres și în ceea ce privește publicarea de către administrațiile publice raionale a anunțurilor privind desfășurarea ședințelor publice (cu cel puțin 5 zile înainte pentru cele ordinare și cu cel puțin 3 zile înainte pentru cele extraordinare). Dacă în anul 2022 acest anunț nu era publicat de 21,9% dintre raioane, în 2024 procentul acestora s-a redus la 9,68%, echivalentul a doar 3 raioane. Cu toate acestea, majoritatea administrațiilor raionale respectă această obligație, anunțul fiind publicat de 80,65% din raioane monitorizate (25 raioane), ceea ce constituie o creștere de 58,75 puncte procentuale față de anul 2022.

Figura 1.1. Pagina web oficială a autorităților publice dispune de compartimente dedicate transparenței decizionale?

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENTĂ

Anunțurile incluzând data, ora, locul desfășurării ședinței și ordinea de zi sunt comunicate de 25 de raioane (80,65%). Totuși, în cazul a 3 raioane (9,68%), și anume consiliile raionale Anenii Noi, Sîngerei și Briceni, anunțurile nu cuprind toate criteriile specificate. Exemplu de publicare a unui anunț complet vedeți în Figura 1.2.

În anul 2024, două administrații raionale, Călărași și Taraclia (6,45%), nu au adus la cunoștința publicului proiectele de decizii/dispoziții și materialele aferente acestora înainte de desfășurarea ședinței autorității publice.

Acest fapt poate limita dreptul și posibilitatea cetățenilor de a cunoaște conținutul proiectelor de decizie supuse dezbaterilor în cadrul ședințelor autorităților administrației publice raionale. Totuși, 28 de raioane (90,32%) au respectat în totalitate aceste cerințe, iar raionul Dondușeni a respectat parțial acest criteriu.

Imaginea 1.2. Exemplu. Proiecte de decizii aduse la cunoștința publicului în raionul Ștefan Vodă

Proiectele de decizii pentru ședința ordinară a Consiliului raional Ștefan Vodă din 15.11.2024

Aparatul președintelui raionului Ștefan Vodă prezintă pentru consultări publice proiectele de decizii care urmează a fi examinate la ședința ordinară a Consiliului raional Ștefan Vodă pentru data de 15 noiembrie 2024, începând cu ora 10:00, în sala de ședințe a Școlii de Arte „Maria Bieșu” din or. Ștefan Vodă. Propunerile referitor la proiectele de decizie [...]

[CITESTE MAI DEPARTE](#)

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Ștefan Vodă](#)

Întrucât tehnologiile informaționale au evoluat rapid, iar legislația Republicii Moldova permite cetățenilor să depună petiții/cereri și în format electronic, a fost analizată prezența pe paginile web ale administrațiilor publice raionale a unui instrument online care să permită publicului depunerea și urmărirea reclamațiilor/cererilor. În majoritatea cazurilor, paginile web nu conțin un astfel de instrument (54,8%), totuși este un procent mai mic față de anul 2022, când cu 4,8 puncte procentuale mai puțin aveau mecanisme electronice de depunere a petițiilor. 7 raioane (22,58%) au anumite rubrici (formulare online) pentru adresarea unei petiții sau scrisori, de regulă într-un formular către președintele raionului.

Imaginea 1.1. Anunț de desfășurare a ședinței extraordinare în raionul Șoldănești

DISPOZIȚIE nr. 68

din 23.12.2024

Cu privire la convocarea Consiliului raional Șoldănești în ședință extraordinară

În conformitate cu art.45 alin. (3), art. 53 alin. (1), lit.”f” al Legii privind Administrația Publică Locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, **DISPUN:**

I. Se convoacă Consiliul raional Șoldănești în ședință extraordinară la data de 26.12.2024 (ordinea de zi se anexează).

II. Șefa secției Administrație Publică, va aduce Dispoziția în cauză la cunoștința consilierilor raionali și persoanelor interesate în termenul corespunzător.

III. Se stabilește locul desfășurării ședinței Consiliului raional – sala de protocol a Consiliului raional. Începutul ședinței - ora 09:00.

IV. Prezentă dispoziție se publică în Registrul de stat al actelor locale și pe pagina web www.soldanesti.md a Consiliului raional Șoldănești.

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Șoldănești](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

În analiza efectuată, o atenție sporită a fost acordată modului de respectare a legislației privind accesul la informație de către administrațiile raionale. Reieșind din prevederile [Legii nr.148 din 09.06.2023](#) privind accesul la informație, „orice persoană fizică sau juridică (în continuare – solicitant) are dreptul să solicite și să obțină informații de interes public în condițiile legii, prin înaintarea unei cereri de comunicare a informațiilor de interes public (în continuare – cerere). Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație. Acest termen poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; b) sunt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea.”

În acest sens, notăm că, dacă în 2022 un număr de 27 de raioane (84,4%) au respectat în totalitate cerințele legii privind accesul la informație, răspunzând la cererea persoanei fizice, în 2024 situația este mai puțin bună, întrucât doar 21 de raioane (67,64%) au răspuns solicitării persoanei fizice, ceea ce reprezintă o scădere de 16,76 puncte procentuale. De asemenea, 10 raioane nu au răspuns solicitării în 2024, în timp ce, în perioada precedentă de analiză, doar 5 raioane (15,6%) nu au respectat această cerință.

Figura 1.2. Rezumatul zonei de transparență analizate „Accesul la informație”

ACCESUL LA INFORMAȚIE

28 raioane (90,3%) au pe web compartimente dedicate transparenței decizionale.

14 dintre paginile web (45,16%) au publicate parțial informații privind datele de contact și programul de lucru al conducerii

La 21 dintre raioane (67,74%) sunt disponibile parțial pe site-ul oficial numele, date de contact și afilierea politică a consilierilor raionali

3 raioane (9,68%) nu publică anunțuri despre desfășurarea ședinței publice cu data, ora, locul și ordinea de zi a acesteia

10 din consiliile raionale (32,26%) nu respectă legea privind accesul la informație

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Rezumând cele constatate, notăm că cele mai bune exemple de respectare a criteriului cu privire la accesul la informație sunt raioanele Basarabeasca, care a acumulat 15,5 puncte, urmat de Strășeni Telenești și Florești, cu câte 15 puncte, precum și raioanele Șoldănești, Cantemir și Glodeni, care au obținut câte 14,5 puncte din maxim 16 posibile. Cu toate acestea observăm că toate raioanele menționate au acumulat suficiente puncte pentru a intra în clasamentul A+

Tabelul 1.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „Accesul la informație”

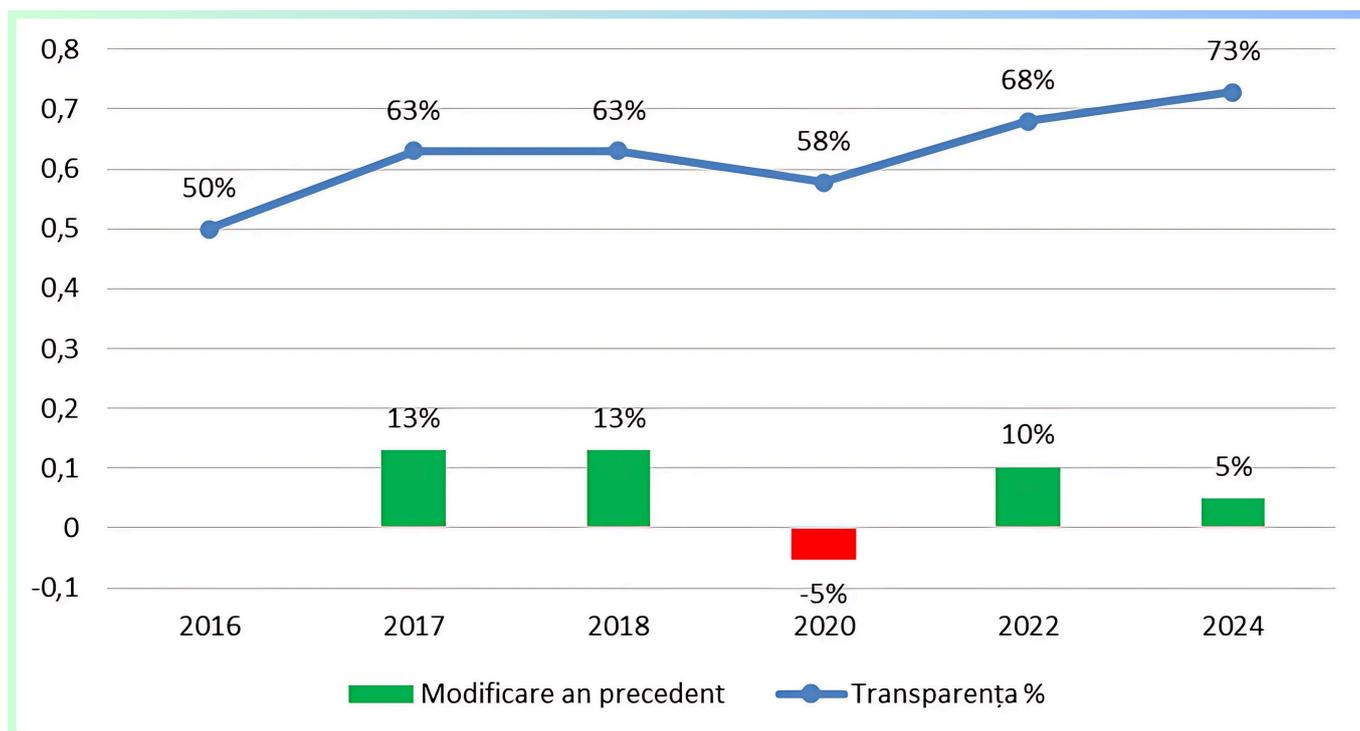
Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Basarabeasca	15,5	96,9 %	A+
2	Strășeni	15	93,6 %	A+
2	Telenești	15	93,6 %	A+
2	Florești	15	93,6 %	A+
3	Șoldănești	14,5	90,6 %	A+
3	Cantemir	14,5	90,6 %	A+
3	Glodeni	14,5	90,6 %	A+
4	Soroca	14	87,5 %	A+
4	Cimișlia	14	87,5 %	A+
4	Ștefan Vodă	14	87,5 %	A+
4	Rîșcani	14	87,5 %	A+
4	Edineț	14	87,5 %	A+

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

În urma analizei asupra criteriului de transparență, putem constata că în anul 2024 s-a înregistrat cel mai înalt nivel de realizare din toți anii de monitorizare. Astfel, 73% dintre administrațiile raionale au îndeplinit acest criteriu, înregistrând o creștere de 5 puncte procentuale față de anul precedent, ceea ce confirmă continuarea tendinței ascendente la acest criteriu de analiză. Îmbunătățirea acestui indicator este îmbucurătoare și considerăm că această evoluție pozitivă va continua și în anii următori. (Vezi Figura 1.3., pag. 11)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Figura 1.3. Dinamica îndeplinirii criteriului „Accesul la informație” în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 1.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului „Accesul la informație”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Proiectele de decizii/dispoziții și materialele aferente acestora din anul 2024 au fost aduse la cunoștință publicului până la ședința autorității publice?	41%	90%	49%
Pagina web oficială a autorităților publice dispune de compartimente dedicate transparenței decizionale, unde se plasează informația privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor?	66%	90%	24%
Sunt disponibile pe site-ul oficial numele, date de contact și afilierea politică a consilierilor raionali?	6%	29%	23%
Există un instrument online care permite publicului să depună și să urmărească reclamațiile/cererile lor?	0%	23%	23%

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

2. Participarea în procesul decizional

Principiile buneii guvernării implică respectarea transparenței în elaborarea și adoptarea actelor normative. Deciziile pregătite și adoptate într-o manieră transparentă și participativă se bucură de susținerea societății și au șanse sporite de a servi interesului public.

Tabelul 2.1. Indicatorii criteriului de transparență „Participarea în procesul decizional”

Participarea în procesul decizional		Punctaj
1.	Au fost organizate consultări publice pentru proiectele de decizii/dispoziții în anul 2024?	3
2.	Anunțul privind organizarea consultărilor publice este făcut public de autoritatea publică (cu cel puțin 10 zile până la adoptarea deciziei)?	2
3.	Anunțul privind organizarea consultărilor publice conține termenul limită de prezentare a recomandărilor, modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări?	1
4.	Autoritățile publice raionale au creat comisii consultative de specialitate, grupuri de lucru permanente sau grupuri de lucru ad-hoc care participă la procesul decizional?	2
5.	Autoritățile publice au elaborat, aprobat și adus la cunoștință regulile interne de informare, consultare și participare în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor?	2
6.	Sunt aduse la cunoștință informații despre coordonatorul procesului de consultare publică, responsabil de asigurarea transparenței procesului decizional?	2
7.	În cazul organizării consultărilor publice și recepționării recomandărilor din partea părților interesate, autoritatea publică raională a întocmit și publicat sinteze ale recomandărilor?	2
8.	Sintezele recomandărilor parvenite cuprind motivația autorităților publice de acceptare sau respingere a recomandărilor?	2
9.	Autoritățile publice întocmesc și aduc la cunoștința publicului rapoarte anuale privind transparența în procesul decizional?	2
10.	Poate participa publicul la toate ședințele comisiilor de specialitate ale consiliului raional?	2

Continuare tabel

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

11.	Poate participa publicul la toate ședințele consiliului raional?	2
12.	Poate fi dat cuvânt publicului în timpul ședinței consiliului raional la orice punct (subiect) de pe agendă, înainte de vot, chiar și fără aprobarea prealabilă de către consilieri?	2
13.	Sunt înregistrate video/audio și difuzate online ședințele consiliului raional?	2
14.	Deciziile adoptate de autoritățile publice sunt publicate, prin plasarea acestora pe pagina web oficială?	4
15.	Sunt utilizate de autoritățile publice raionale rețelele sociale pentru implicarea cetățenilor și diseminarea informațiilor publice?	2
Total Punctaj		32

Sursa: Elaborat de către autori în baza metodologiei

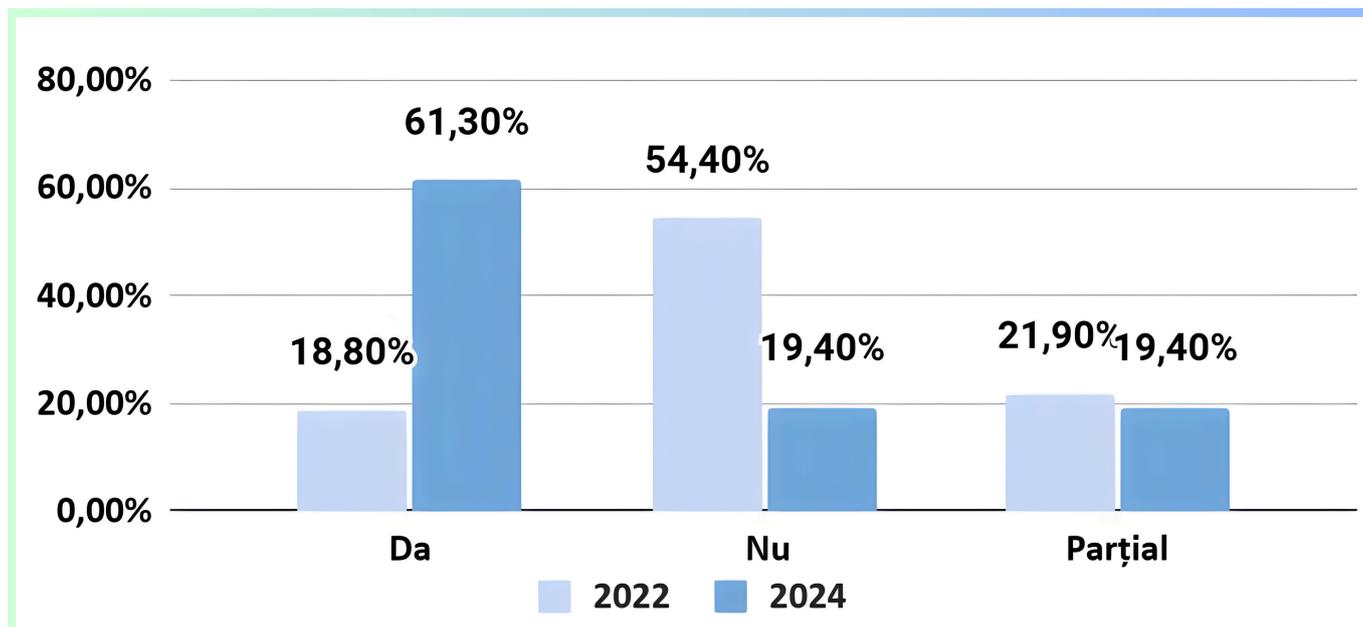
În ce privește consultările publice, se impun câteva precizări și mențiuni ce derivă atât din constatările monitorizării, cât și din prevederile [Legii nr. 239/2008](#) privind transparența în procesul decizional și ale [HG nr. 967/2016](#) cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. Utilizarea acestor mecanisme în procesul decizional constituie una dintre cele mai eficiente modalități de consultare pe probleme de politici publice aflate pe agenda instituțională. În cadrul grupurilor de lucru și al consiliilor consultative, care reunesc reprezentanți ai administrației publice și ai diverselor părți interesate, sunt discutate și analizate teme concrete ce fac obiectul deciziilor publice, sunt formulate diferite abordări și poziții, exprimate opiniile factorilor interesați și identificate soluțiile optime.

În ceea ce privește crearea de către autoritățile publice a comisiilor consultative, conform [Legii nr. 457/2003](#) pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, după constituire, consiliul local, raional formează comisii consultative de specialitate pentru principalele domenii de activitate.

Analiza efectuată relevă progrese semnificative în privința organizării consultărilor publice de către consiliile raionale. În 2022, 19 din cele 32 de raioane (59,4%) nu au plasat anunțuri de organizare a consultărilor publice pentru proiectele de decizii sau dispoziții, însă în 2024 acest număr s-a redus considerabil, ajungând la doar 6 raioane (19,35%). Totodată, dacă în perioada precedentă de analiză doar 6 consilii raionale (18,8%) publicau anunțuri pentru consultarea fiecărei decizii, în 2024 această practică a fost adoptată de 19 autorități (61,25%), ceea ce indică o creștere semnificativă a transparenței și implicării publice în procesul decizional.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Figura 2.1. Organizarea consultărilor publice pentru proiectele de decizii/dispoziții în anul 2022/2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

De asemenea, trebuie de menționat că unele autoritățile publice raionale au răspuns în chestionare că au anunțat populația privind organizarea consultărilor publice prin plasarea anunțului pe panoul informativ și mai rar pe pagina web. Considerăm că această modalitate (panoul informativ) nu asigură pe deplin posibilitatea de participare a părților interesate la procesul decizional.

Imaginea 2.1. Consultări publice organizate pentru proiecte de decizii în cadrul Consiliului Raional Rîșcani

Procesul decizional - Proiecte de decizii - Anul: 2024

Căutare proces decizional

Anul: 2025 / 2024 / 2023 / 2022 / 2021 / 2020 / 2019 / 2018 / Toți anii

- » Cu privire la modificarea deciziei Consiliului raional nr.03/07 din 21.06.2024, „Cu privire la transmiterea bunurilor materiale,, 20.12.2024
- » Cu privire la inițierea lucrărilor de formare a unui bun prin separare 20.12.2024
- » Cu privire la alocarea mijloacelor financiare pentru anul 2024 25.11.2024

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Rîșcani](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

În cadrul grupurilor de lucru și al consiliilor consultative, formate din reprezentanți ai autorităților publice și ai diferitor actori interesați, sunt abordate teme concrete care fac obiectul unor decizii publice. Aceste structuri permit exprimarea unor perspective diverse, prezentarea pozițiilor și opiniilor părților implicate, precum și identificarea celor mai potrivite soluții.

În ceea ce privește crearea de către autoritățile publice a consiliilor consultative, grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc implicate în procesul decizional, se observă o îmbunătățire semnificativă față de perioada precedentă de analiză. Dacă anterior doar două raioane, Cahul și Soroca (6,3% din total), respectau integral acest criteriu, iar raionul Strășeni îl respecta parțial (3,1%), restul de 29 de administrații raionale (90,6%) nu aplicau această practică. În 2024, situația s-a îmbunătățit considerabil: 18 consilii raionale (58,6%) respectă pe deplin criteriul, iar 13 raioane (41,49%) publică parțial informațiile relevante, ceea ce reflectă o creștere a nivelului transparenței și a implicării în procesul decizional.

Imaginea 2.2. Comisii consultative de specialitate din cadrul Consiliului Raional Sîngerei

Comisii consultative		
Componența nominală a comisiilor consultative de specialitate mandatul 2023-2027		
1. Comisia consultativă pentru Economie, finanțe și buget:		
NUME/PRENUME	FUNCȚIE	APARTENENȚĂ POLITICĂ
Postorocă Nicolae	Președinte	PAS
Cucoș Adrian	Secretar	PAS
Rotaru Oleg	Membriu	PAS
Mocanu Tudor	Membriu	PAS
Barcari Victor	Membriu	PCRM

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Sîngerei](#)

De asemenea, majoritatea autorităților publice, respectiv 18 consilii raionale (58,6%) din totalul celor analizate, nu au elaborat, aprobat și adus la cunoștință regulile interne privind informarea, consultarea și participarea în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor. Deși se constată o anumită îmbunătățire față de anul 2022, când 26 de raioane (81,3%) nu făcuseră publice aceste reguli. Este important de menționat că fiecare autoritate publică are obligația de a desemna și instrui un coordonator al procesului de consultare publică, responsabil de asigurarea transparenței în procesul decizional conform [HG nr. 967/2016](#) cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. Această cerință este respectată în mod corespunzător doar de 12 administrații publice raionale.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

În ceea ce privește transparența procesului decizional al autorităților administrației publice raionale, persistă în continuare anumite curențe. Deși se observă o ușoară îmbunătățire față de anul 2022, când doar 13 consilii raionale au întocmit, publicat și adus la cunoștința publicului rapoarte anuale privind transparența decizională, în 2024 numărul acestora a crescut la 17. Totuși, 14 raioane nu au realizat nicio publicare în acest sens, ceea ce evidențiază necesitatea consolidării transparenței și a unei comunicări mai eficiente între autoritățile raionale și cetățeni.

Imaginea 2.3. Raportul anual pentru 2024, privind transparența în procesul decizional în raionul Rezina

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Rezina](#)

O situație aparent mai bună se înregistrează în ceea ce privește asigurarea participării persoanelor interesate la ședințele publice ale consiliilor raionale. În anul 2024, 23 de consilii raionale (74,19%) au oferit publicului posibilitatea de a participa la toate ședințele consiliului, ceea ce reprezintă o creștere de 14,79 puncte procentuale față de perioada precedentă, când acest criteriu era respectat de 59,4% dintre raioane. Regulile de participare la ședințele consiliului local și la ședințele comisiilor consultative de specialitate sunt elaborate de către autoritatea publică conform [HG nr. 967/2016](#) cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

Totodată, în toate raioanele care au respectat acest criteriu în 2024, a fost garantat dreptul publicului de a lua cuvântul în timpul ședințelor, la orice punct de pe ordinea de zi, înainte de vot, fără a fi necesară aprobarea prealabilă a consilierilor. Cu toate acestea, în cazul a 22 de raioane din țară, participarea cetățenilor la ședințele comisiilor de specialitate ale consiliului raional rămâne dificilă, ceea ce limitează implicarea publicului în etapele preliminare ale procesului decizional.

În mai multe raioane ale țării au fost implementate proiecte menite să sporească transparența în procesul decizional al autorităților raionale. Acestea au vizat dotarea sălilor de ședințe cu echipamente pentru înregistrarea video și audio a ședințelor, transmiterea lor online și arhivarea înregistrărilor pe pagina web oficială. Pentru a evita diferite speculații la acest subiect, Parlamentul

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

a emis [Legea nr. LP399/2023](#) pentru modificarea unor acte normative printre care Articolul 17 din [Legea nr. 436/2006](#) privind administrația publică locală, în care se menționează clar la alin (7) că ședințele consiliilor locale pot fi transmise în direct la posturile publice naționale și locale de radio și televiziune, alte canale mediatice, pe rețelele de socializare sau pe pagina web oficială a autorității publice locale de către distribuitorii sau furnizorii de servicii media ori de către persoane fizice în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale, ale [Legii nr. 195/2024](#) privind protecția datelor cu caracter personal și ale [Legii nr. 239/2008](#) privind transparența în procesul decizional.

Potrivit analizei, în 2024 nu s-a înregistrat o îmbunătățire semnificativă. Doar patru consilii raionale, Soroca, Rezina, Fălești și Drochia, înregistrează și transmit online ședințele consiliului, ceea ce reprezintă o creștere cu un singur raion față de perioada precedentă. Dacă în 2022 opt autorități raionale (25,0%) publicau parțial aceste înregistrări pe pagina web, în perioada curentă de analiză niciun raion nu a mai făcut acest lucru. În unele cazuri, ultimele materiale disponibile datează din 2021 sau 2022. În același timp, în 27 de raioane (87,7%) nu se realizează deloc înregistrări și nu sunt puse la dispoziția publicului materiale video sau audio ale ședințelor, ceea ce indică o stagnare în aplicarea măsurilor de transparență.

Imaginea 2.4. Exemplu de înregistrare publicată a ședinței Consiliul Raional Fălești

Ședința Consiliului raional Fălești din 14.10.2024

CR Ședința ordinară a Consiliului raional Fălești din 14 octo...
Vizionează... Trimite

Vizionează pe YouTube

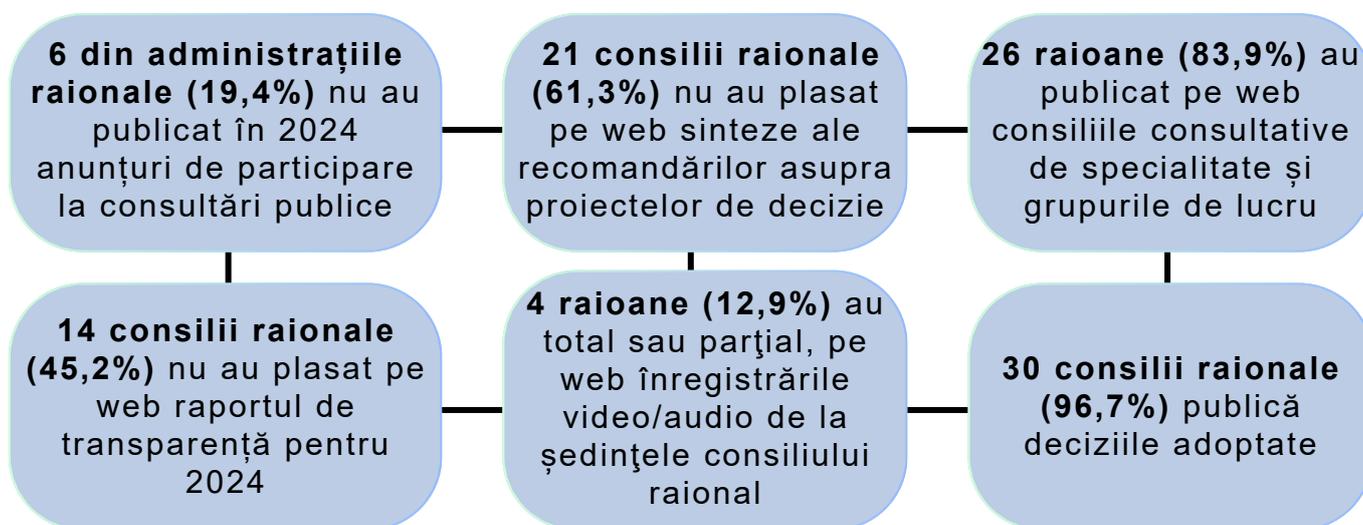
Detalii
Creat: 14 Octombrie 2024
Accesări: 275

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Fălești](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Autoritățile publice raionale trebuie să asigure accesul la deciziile adoptate prin publicarea acestora, conform [HG nr. 967/2016](#) privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. În acest sens, în 2024, 96,77% dintre autoritățile publice raionale au respectat această obligație, publicând pe site deciziile adoptate, ceea ce reprezintă o creștere de 37,8 puncte procentuale față de 2022, când doar 59,4% dintre raioane publicau deciziile pe pagina web. Totodată, 3,23% dintre autorități publică doar parțial deciziile adoptate. Astfel, recomandăm ca toate deciziile să fie plasate pe site-ul web, întrucât simpla lor afișare pe panoul informativ nu asigură o informare completă și accesibilă a publicului.

Figura 2.2. Rezumatul zonei de transparență analizate „Participarea în procesul decizional”

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

Concluzionând cele constatate, notăm că cele mai bune exemple de participare în procesul decizional sunt autoritățile publice raionale din Cantemir (29 puncte) și Criuleni (29,0 puncte) urmate de Soroca și Strășeni care au acumulat 28 puncte din 32 maxim posibile.

Tabelul 2.2. Cele mai transparente raionale la criteriul „Participarea în procesul decizional”

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Cantemir	29	91 %	A+
1	Criuleni	29	91 %	A+
2	Soroca	28	88 %	A+
2	Strășeni	28	88 %	A+
3	Șoldănești	26	81 %	A+

Continuare tabel

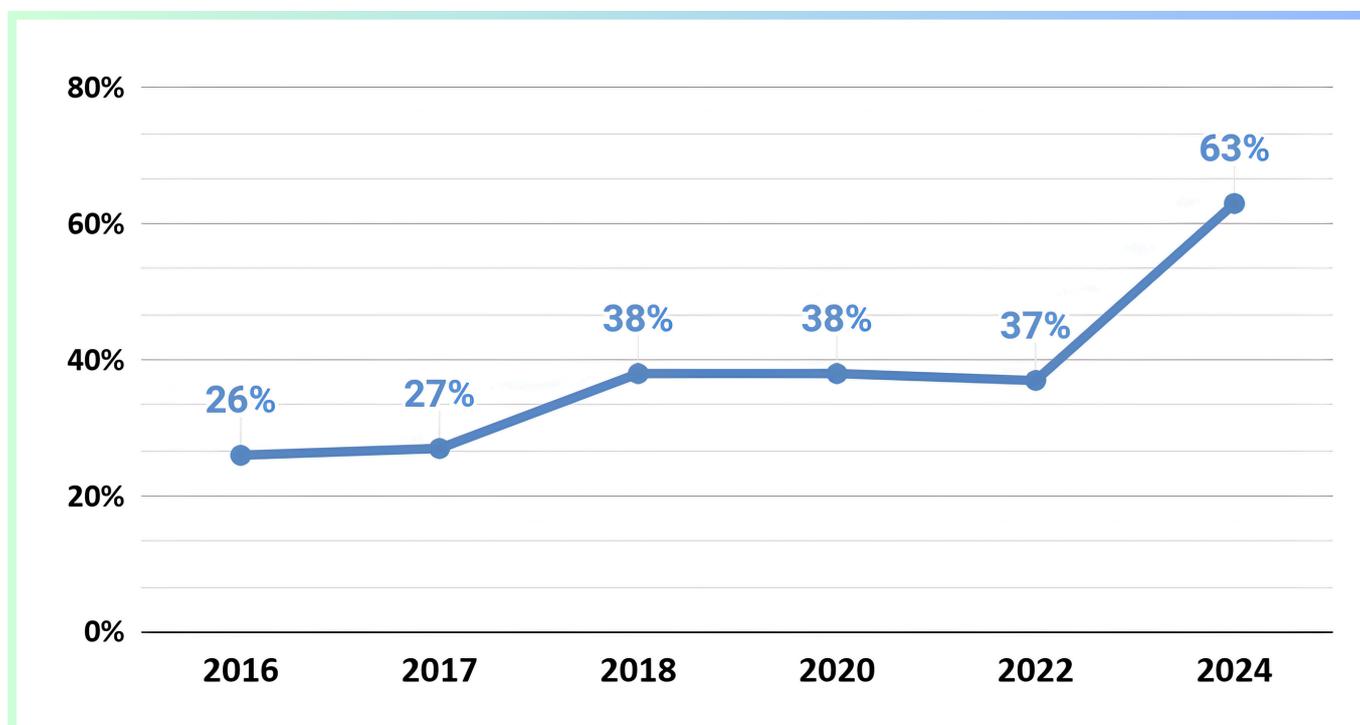
II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

3	Leova	26	81 %	A+
3	Cahul	26	81 %	A+
4	Căușeni	25	78 %	A
4	Basarabeasca	25	78 %	A
5	Rezina	24	75 %	A-
5	Telenești	24	75 %	A-
5	Edineț	24	75 %	A-

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

În urma analizei, se constată că situația la criteriul dat s-a îmbunătățit, nivelul de transparență atingând 61,5%. Aceasta reprezintă un progres semnificativ comparativ cu perioada 2018-2022, când în jur de 37% dintre raioane respectau acest criteriu. Este important ca toate raioanele să continue să lucreze în această direcție pentru a crește în continuare nivelul de transparență și a consolida colaborarea dintre administrația raională și societatea civilă.

Figura 2.3. Dinamica îndeplinirii criteriului „Participarea în procesul decizional” de către Consiliile Raionale în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Tabelul 2.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului „Participarea în procesul decizional”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Autoritățile publice au creat comisii consultative de specialitate, grupuri de lucru permanente sau grupuri de lucru ad-hoc care participă la procesul decizional?	6%	83%	77%
Anunțul privind organizarea consultărilor publice este făcut public de autoritatea publică (cu cel puțin 15 zile până la adoptarea deciziei)?	19%	65%	46%
Au fost organizate consultări publice pentru proiectele de decizii/dispoziții în anul 2024?	19%	61%	42%

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 2.3. reflectă dinamica progreselor realizate de autoritățile publice în ceea ce privește criteriul „Participarea în procesul decizional”, comparând situația dintre anii 2022 și 2024. Analiza evidențiază o evoluție pozitivă semnificativă la toți cei trei indicatori monitorizați, ceea ce sugerează o tendință de creștere a transparenței și a implicării cetățenilor în procesele de luare a deciziilor la nivel local.

Cel mai mare progres se observă la indicatorul privind crearea comisiilor consultative, a grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc, care participă la procesul decizional. Dacă în 2022 doar 6% dintre autorități implementaseră această practică, în 2024 procentul a crescut la 83%, ceea ce reprezintă o majorare de 77 de puncte procentuale.

Un progres se înregistrează și în privința publicării anunțurilor de consultări publice cu cel puțin 15 zile înainte de adoptarea deciziei, unde ponderea autorităților ce îndeplinesc acest indicator a crescut de la 19% la 65% (+46 pp). Acest rezultat reflectă o mai bună respectare a prevederilor legale și o orientare spre oferirea unui timp adecvat cetățenilor și societății civile pentru a analiza proiectele de decizie. De asemenea, indicatorul referitor la organizarea consultărilor publice pentru proiectele de decizii și dispoziții a crescut de la 19% la 61% (+42 pp).

Tabelul evidențiază o evoluție pozitivă în consolidarea procesului de participare publică. Totuși, în pofida progreselor, rămâne loc de îmbunătățire, având în vedere că niciun indicator nu a atins încă nivelul de 100%. Aceasta arată că procesul de instituționalizare a transparenței și participării civice este în creștere, dar necesită continuitate și consolidare pe termen lung.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

3. Achizițiile publice

Domeniul achizițiilor publice prezintă riscuri legate de posibile practici neconforme sau conflicte de interese, atât din partea autorităților contractante, cât și a operatorilor economici. Pornind de la faptul că achizițiile publice presupun utilizarea banilor publici, iar lucrările, serviciile prestate și bunurile procurate sunt în interes public, se impune o transparență maximă a procedurilor și rezultatelor achizițiilor publice.

Tabelul 3.1. Indicatorii de analiză în cadrul zonei de transparență „Achiziții Publice”

Achiziții Publice		Punctaj
1.	Sunt aduse la cunoștință publică anunțurile de intenție (planurile de achiziții publice)?	2
2.	Sunt aduse la cunoștință publică anunțurile de participare la achiziții publice?	2
3.	Sunt aduse la cunoștință publică anunțurile de atribuire (rezultatele achizițiilor publice)?	2
4.	Sunt publicate pe web contractele de achiziții publice?	3
5.	Sunt publicate pe pagina web rapoartele de monitorizare a executării contractelor de achiziție publică (trimestrial/semestrial și anual) și darea de seamă anuală privind achizițiile publice de valoare mică?	3
Total Punctaj		12

Sursa: Elaborat de către autori în baza metodologiei

În urma analizei efectuate, se constată progrese semnificative în ceea ce privește transparența achizițiilor publice la nivelul administrațiilor raionale. Dacă în anul 2022, doar 22 consilii raionale (68,8%) publicau planurile de achiziții publice, în 2024 numărul acestora a crescut la 28 (90,32%). Doar 3 consilii raionale, Ocnița, Edineț și Cimișlia, nu aveau informațiile actualizate pentru anul 2024, acestea oferind doar date aferente anilor precedenți.

Imaginea 3.1. Planul de achiziții publice al Consiliului Raional Cantemir pentru anul 2024

Nr. d/o	Expunerea obiectului de achiziție	Codul CPV	Valoarea estimată fără TVA(lei)	Valoarea estimată cu TVA(lei)	Procedura de achiziție aplicabilă	Perioada desfășurării procedurii de achiziție	No-tă
I. B U N U R I							
1.	Achiziționarea energiei electrice	09000000-3	416 666,66	500 000,00	Contract dintr-o singură sursă	Trimestru I	
2.	Achiziționare gaze	09000000-3	762 500,00	915 000,00	Contract dintr-o singură sursă	Trimestru I	
3.	Achiziționarea produselor petroliere	09000000-3	291 666,66	350 000,00	Achiziție de valoare mică	Trimestru I	
4.	Achiziționarea pieselor de schimb pentru autoturismele din cadrul CR	34913000-0	83 333,33	100 000,00	Achiziție de valoare mică	Trimestru I-IV	

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Cantemir](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Conform [Legii nr. 131/2015](#) privind achizițiile publice, art. 29 alin. (1), autoritatea contractantă este obligată să publice în Buletinul achizițiilor publice și pe pagina web a Agenției Achiziții Publice anunțul de participare în toate cazurile prevăzute de lege, conform procedurii de achiziție aplicate. Cu toate acestea se recomandă ca aceste anunțuri să fie făcute și pe pagina web a administrațiilor publice pentru a fi transparente și față de cetățeni.

În etapa de inițiere a procedurilor de achiziții publice, administrațiile raionale continuă să manifeste un nivel redus de transparență. Doar 10 consilii raionale au publicat anunțurile de participare, totuși fiind un progres comparativ cu perioada anterioară de analiză, când doar raionul Rîșcani făcea publice astfel de informații. Deși nivelul general de transparență s-a îmbunătățit, mai sunt necesare eforturi pentru a asigura o informare completă și accesibilă. În continuare, 17 raioane nu au publicat deloc anunțuri de participare, iar în 4 raioane (12,90%) informațiile au fost comunicate doar parțial, fiind plasate doar pentru anumite achiziții. Aceste constatări subliniază importanța consolidării mecanismelor de informare publică și a respectării obligațiilor legale privind transparența pe întreg parcursul procesului de achiziție publică.

În ceea ce privește publicarea anunțurilor de atribuire, 10 consilii raionale utilizează pagina web pentru a disemina aceste informații. Șase raioane publică doar o parte dintre rezultate, ceea ce reprezintă o ușoară creștere față de anul 2022, când doar patru raioane făceau acest lucru parțial. Un număr de 15 raioane, reprezentând 48,39%, nu au făcut publice deloc anunțurile de atribuire pe pagina web oficială, ceea ce arată că transparența în această etapă rămâne în continuare insuficientă.

Imaginea 3.2. Exemplet de anunț de atribuire, raionul Drochia

ANUNȚ DE ATRIBUIRE	
Nr.8 din 13.12.2024	
1. Date cu privire la autoritatea contractantă	
Denumirea autorității contractante	Consiliul raional Drochia
Localitate	Or. Drochia
IDNO	
Adresa	Str. Independenței 15
Număr de telefon/fax	
E-mail	
Adresa de internet	consiliul.raional-drochia@apl.gov.md https://www.drochia.md/
Persoana de contact	
Tipul autorității contractante și obiectul principal de activitate <i>(dacă este cazul, mențiunea că autoritatea contractantă este o autoritate centrală de achiziție sau că achiziția implică o altă formă de achiziție comună)</i>	autoritate a administrației publice locale

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Drochia](#)

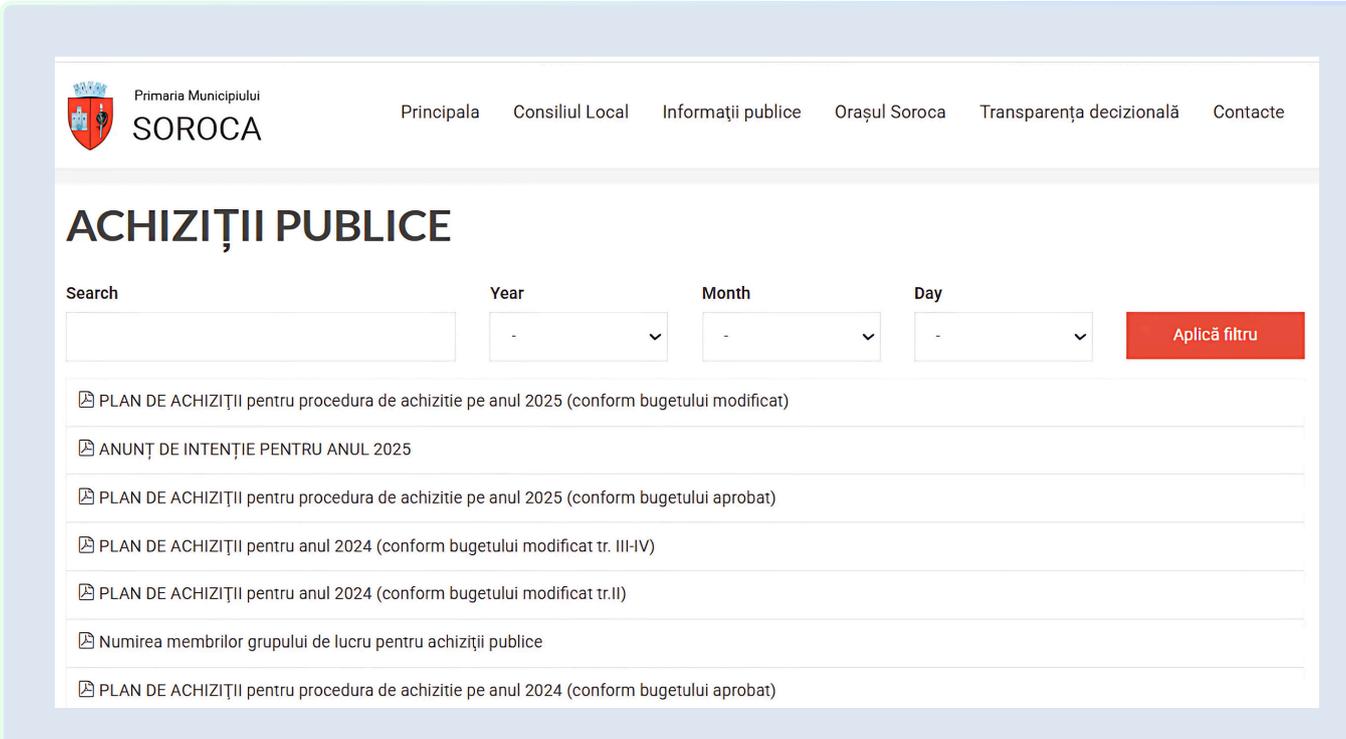
II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

În Republica Moldova publicarea contractelor de achiziții pe pagina web a APL-urilor nu este obligatorie în mod direct conform Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, unde se prevede publicarea obligatorie în MTender, dar este recomandat ca administrațiile raionale să le publice pe paginile web pentru a oferi cetățenilor posibilitatea de a monitoriza modul în care sunt executate, dar și ca o bună practică de transparență. În anul 2022 doar trei raioane, Soroca, Ștefan Vodă și Telenești, publicau contractele de achiziții, ceea ce reprezenta 9,4%. În anul de monitorizare numărul acestora a crescut la 10, adică 32,26%, ceea ce indică un progres. Totuși, 54,84% dintre raioane nu publică aceste contracte, menținând un grad redus de transparență în gestionarea achizițiilor publice.

Din experiența și practica mai multor state, autoritățile publice locale publică pe pagina web toate contractele de achiziții. Spre exemplu, localitățile din Slovacia sunt obligate să publice pe pagina lor web toate contractele de achiziții publice. Mai mult ca atât în RM, cele mai transparente localități au implementat motoare speciale de căutare pe paginile lor web, prin intermediul cărora cetățenii pot ușor găsi un anumit contract după un șir de criterii, precum: data încheierii, denumirea agentului economic, suma, tipul produselor, serviciilor, lucrărilor etc.

Administrația municipiului Soroca a creat pe web un „motor de căutare” pentru a facilita accesul la informațiile privind achizițiile publice, pagina web nu conține multe informații în domeniul achizițiilor, iar motorul de căutare are doar trei criterii de căutare: ziua, luna și anul. În pofida acestui fapt, este un exemplu care ar putea fi preluat de toate autoritățile publice raionale.

Imaginea 3.3. Motor de căutare pe pagina municipiului Soroca

The image shows a screenshot of the Soroca Municipality website's public procurement section. At the top, there is a navigation menu with links for 'Principala', 'Consiliul Local', 'Informații publice', 'Orașul Soroca', 'Transparența decizională', and 'Contacte'. The main heading is 'ACHIZIȚII PUBLICE'. Below this, there is a search filter interface with a text input field labeled 'Search', and three dropdown menus for 'Year', 'Month', and 'Day'. A red button labeled 'Aplică filtru' is positioned to the right of the dropdowns. Below the filter, a list of search results is displayed, including items like 'PLAN DE ACHIZIȚII pentru procedura de achizitie pe anul 2025 (conform bugetului modificat)', 'ANUNȚ DE INTENȚIE PENTRU ANUL 2025', and 'PLAN DE ACHIZIȚII pentru anul 2024 (conform bugetului modificat tr. III-IV)'.

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Soroca](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Un exemplu de organizare a compartimentului „Achiziții Publice” pe pagina web îl reprezintă și Consiliul Raional Fălești, unde informația este clar structurată pe subcompartimente, iar datele sunt plasate corect în funcție de categoria selectată. Totuși, menționăm că, deși unele consilii raionale dispun de astfel de compartimente, informațiile nu sunt întotdeauna plasate corect sau actualizate. De exemplu, anunțurile de atribuire pot fi găsite în secțiunea „Anunțuri” și nu la compartimentul „Achiziții Publice”, unde ar trebui să fie afișate. Publicarea informațiilor fără o organizare corespunzătoare pe compartimente, îngreunează procesul de căutare a datelor. Aceste aspecte sunt importante de semnalat, deoarece creează confuzie pentru cetățeni și alte organizații interesate de acest subiect.

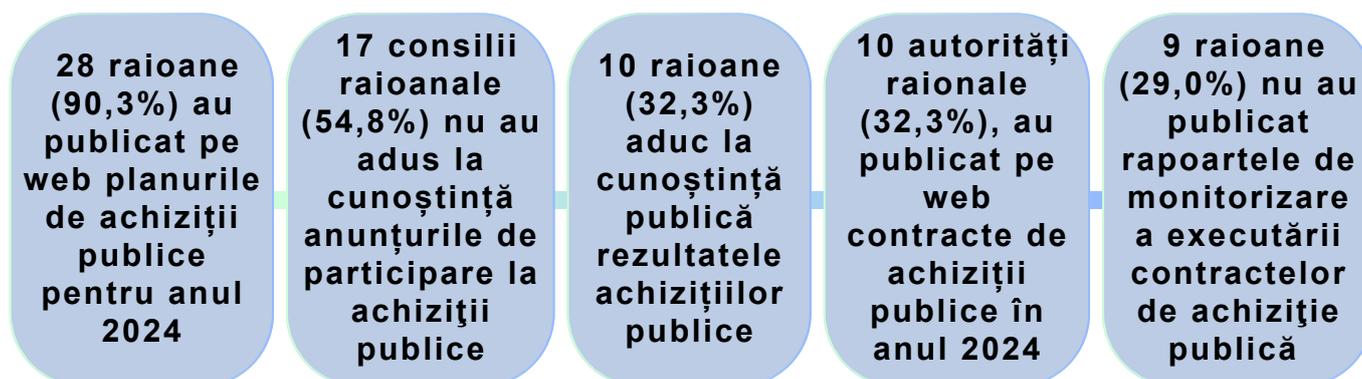
Imaginea 3.4. Organizarea compartimentului Achiziții Publice, Consiliul Raional Fălești

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Fălești](#)

Este necesar de a sublinia faptul că autoritățile administrației publice raionale, potrivit cerințelor legale, publică un șir de informații despre achizițiile publice în Buletinul Achizițiilor Publice, administrat de Agenția Achiziții Publice. Însă, nu orice persoană are acces sau știe de acest Buletin, în contextul dat, considerăm important ca paginile web ale administrațiilor raionale să conțină informații despre procedurile și rezultatele achizițiilor publice.

Figura 3.1. Rezumatul zonei de transparență analizate „Achiziții Publice”

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Rezumând cele monitorizate în domeniul achizițiilor publice, menționăm că cele mai bune exemple de îndeplinire a criteriului achizițiilor publice sunt raioanele Strășeni, Soroca, Șoldănești și Nisporeni, care au obținut 12 puncte din 12 posibile.

Tabelul 3.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „Achiziții Publice”

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Strășeni	12	100 %	A+
1	Soroca	12	100 %	A+
1	Șoldănești	12	100 %	A+
1	Nisporeni	12	100 %	A+
2	Fălești	10	83 %	A+
3	Leova	9	75 %	A-
3	Telenești	9	75 %	A-
3	Cantemir	9	75 %	A-
4	Ștefan-Vodă	8,5	71 %	A-
4	Drochia	8,5	71 %	A-

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Analizând criteriul de achiziții publice, observăm o tendință pozitivă în ultimii ani. Dacă în 2016 doar 20% dintre raioane îndeplineau acest criteriu, situația s-a îmbunătățit treptat, ajungând la 36% în 2022 și la 53% în 2024. Având în vedere noile modificări și procese legate de achizițiile publice, considerăm că această tendință pozitivă va continua, iar cetățenii vor avea acces deplin la informațiile privind procedurile de achiziții desfășurate în raioanele lor.

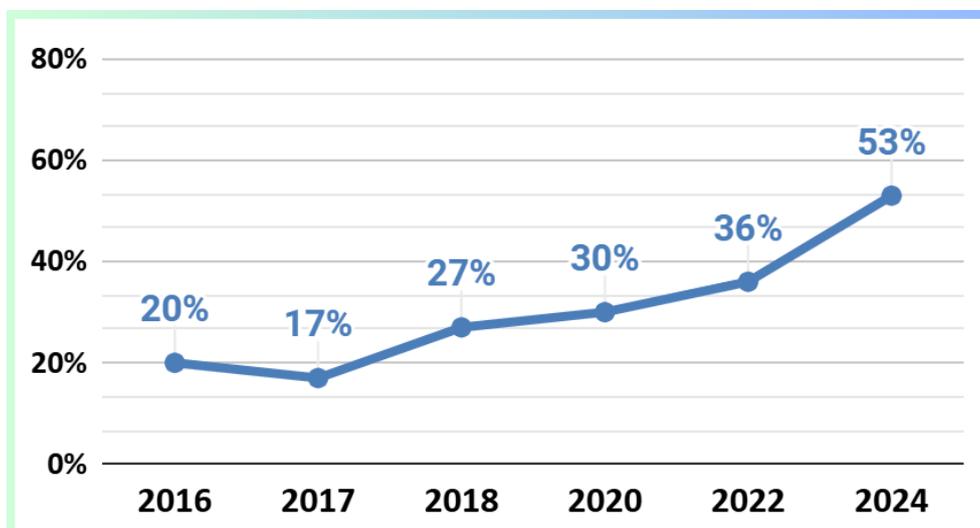

Figura 3.2. Dinamica îndeplinirii criteriului „Achiziții Publice” de către Consiliile Raionale în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Tabelul 3.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului „Achiziții Publice”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Sunt aduse la cunoștință publică anunțurile de participare la achiziții publice?	3%	32%	29%
Sunt aduse la cunoștință publică anunțurile de atribuire (rezultatele achizițiilor publice)?	3%	32%	29%
Sunt publicate pe web contractele de achiziții publice?	9%	32%	23%

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 3.2 reflectă situația transparenței în domeniul achizițiilor publice la nivel raional și surprinde o evoluție semnificativă între anii 2022 și 2024. Indicatorii analizați se referă la publicarea anunțurilor de participare la achiziții, a rezultatelor acestora și la disponibilitatea contractelor pe paginile web ale autorităților publice.

Primul aspect care iese în evidență este creșterea nivelului de transparență a indicatorilor în 2024 față de 2022, deși valorile absolute rămân încă relativ scăzute. De exemplu, în 2022, doar 3% dintre autorități făceau publice anunțurile de participare la achiziții, iar în 2024 procentul a crescut la 32%, ceea ce înseamnă un progres de 29 puncte procentuale. Aceeași tendință se observă și în cazul publicării anunțurilor de atribuire, unde evoluția este identică (de la 3% la 32%). Aceste creșteri arată că mai multe raioane au început să practice transparent publicarea datelor legate de achizițiile publice pentru a informa publicul cu privire la procedurile și mecanismele achizițiilor realizate, un pas important pentru prevenirea corupției și a practicilor netransparente.

De asemenea, indicatorul privind publicarea pe web a contractelor de achiziții a înregistrat o creștere de 23 puncte procentuale (de la 9% în 2022 la 32% în 2024). Chiar dacă progresul este evident, procentul obținut arată că doar o treime dintre autorități asigură accesul public la aceste documente esențiale. Acest aspect limitează posibilitatea societății civile, a jurnaliștilor sau a cetățenilor de a monitoriza modul în care sunt cheltuiți banii publici și de a identifica eventuale nereguli, în contextul în care nu neapărat sunt familiarizați cu platformele oficiale de achiziții publice, unde în mod obligatoriu sunt publicate toate etapele.

În concluzie, analiza tabelului scoate în evidență o îmbunătățire a transparenței în achizițiile publice la nivel raional în 2024. Totuși, nivelul actual de 32% rămâne insuficient pentru a asigura un proces complet transparent și responsabil. Progresele înregistrate pot fi considerate un semnal pozitiv că autoritățile răspund presiunilor societății civile și ale cadrului normativ, dar este necesară o continuare a eforturilor astfel încât transparența să devină regula, nu excepția.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENTĂ

4. Administrarea proprietății publice

Unul dintre domeniile cele mai sensibile pentru autoritățile administrației publice raionale îl constituie gestionarea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, în special a bunurilor imobile și terenurilor. Fragilitatea acestui sector derivă atât din interesul economic și social ridicat pe care îl prezintă aceste resurse, cât și din caracterul fragmentat și nearmonizat al cadrului normativ. Legislația aplicabilă este dispersată între mai multe acte legislative, ceea ce generează suprapuneri, lacune și contradicții. În consecință, aplicarea unitară a normelor devine dificilă și creează un spațiu propice interpretărilor grșite sau chiar abuzive. În lipsa unor reguli clare și a unor mecanisme coerente de evidență și raportare, administrarea patrimoniului public riscă să fie afectată de incertitudine, lipsă de transparență și posibile interese ascunse, cu impact direct asupra credibilității și eficienței autorităților locale.

Tabelul 4.1. Indicatorii de analiză în cadrul zonei de transparență „Administrarea proprietății publice”

Administrarea proprietății publice		Punctaj
1.	Anunțurile privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locățiune/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale sunt publicate pe pagina web oficială?	2
2.	Informația cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negocierilor directe de vânzare/locățiune/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale este adusă la cunoștință publică?	3
3.	Sunt disponibile pe web documentele de politici privind dezvoltarea social-economică a raionului (strategii, prognoze, planuri, programe)?	2
Total Punctaj		7

Sursa: Elaborat de către autori în baza metodologiei

Vânzarea/locățiunea/arenda bunurilor de proprietate a unității administrativ-teritoriale se face, potrivit legii, prin licitație publică ([Legea nr. 121/2007](#) privind administrarea și deetizarea proprietății publice, art.17 alin. (1)). Procesul implică mai multe etape, însă în cadrul prezentului raport a fost monitorizat doar modul în care administrațiile raionale publică pe paginile lor web anunțurile privind organizarea licitațiilor și rezultatele acestora. Analiza efectuată arată că 18 de autorități publice raionale (58,06%) nu publică pe site-urile oficiale anunțurile referitoare la organizarea licitațiilor de vânzare, locățiune sau arendă a bunurilor publice, cu toate acestea situația este puțin mai bună față de anul 2022 când aproape 27 de autorități publice raionale (84,4%) nu au publicat aceste anunțuri. Doar raionul Cahul publică parțial, iar 12 raioane informează în mod complet publicul, prin intermediul paginii web, despre organizarea licitațiilor.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Imaginea 4.1. Anunț de desfășurare a licitației publice, cu strigare, în raionul Ștefan Vodă

COMUNICAT INFORMATIV privind desfășurarea licitației publice «cu strigare»

Consiliul raional Ștefan Vodă anunță pentru data de **09 decembrie 2024**, ora **10.00**, pe adresa: or. Ștefan Vodă, str. Libertății, nr. 1, et. 4 (sala 401), desfășurarea licitației publice «cu strigare» de vânzare a următoarelor bunuri imobile, proprietate publică a raionului din domeniul privat (*localizare: clădiri și terenuri pe teritoriul fostului spital de sector din s. Olănești*):

lot 1: Bun imobil din domeniul privat, situat în s. Olănești, r-1 Ștefan Vodă, compus din teren, mod de folosință – pentru construcții, nr. cadastral 8525201.249, suprafața de 0,3572 ha, preț inițial de vânzare a terenului – 125492,0 lei, și construcție cu nr. cadastral 8525201.249.01 (8525201.080.01), suprafața de 1355,3 m², preț inițial de vânzare a construcției – 324746,0 lei, cu prețul cumulativ total inițial de vânzare – 450238,0 lei;

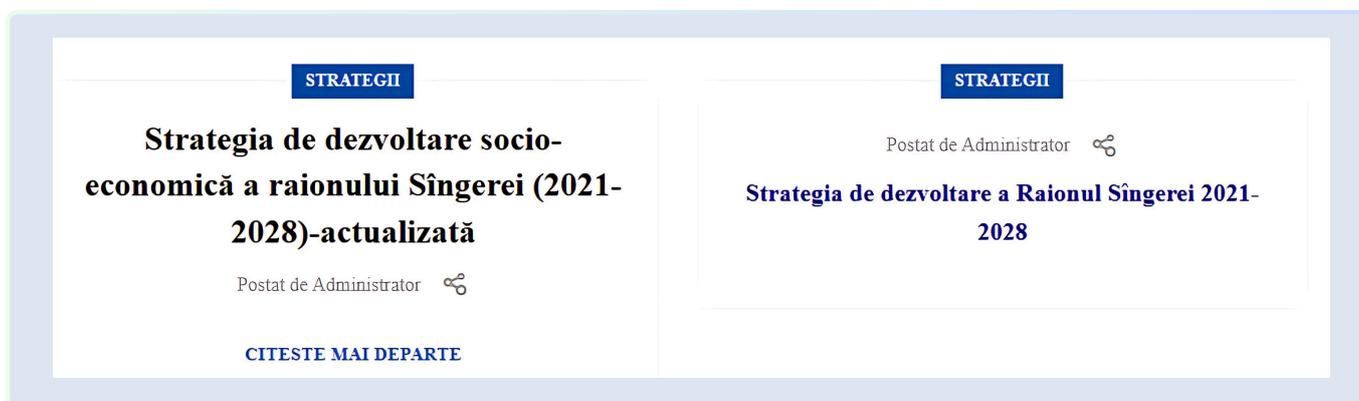
lot 2: Bun imobil din domeniul privat, situat în s. Olănești, r-1 Ștefan Vodă, compus din teren, mod de folosință – pentru construcții, nr. cadastral 8525201.243, suprafața de 0,1267 ha, preț inițial de vânzare a terenului – 44335,0 lei, și construcție cu nr. cadastral 8525201.243.01 (8525201.080.03), suprafața de 386,6 m², preț inițial de vânzare a construcției – 99448,0 lei, cu preț cumulativ total inițial de vânzare – 143783,0 lei;

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Ștefan Vodă](#)

În urma analizei am constatat că 67,74% dintre autoritățile publice raionale nu publică pe paginile lor web informații privind rezultatele licitațiilor, concursurilor sau negocierilor directe pentru vânzarea, locațiunea ori arendarea bunurilor din proprietatea unității administrativ-teritoriale, un procent mai mic față de 2022 (81,3 %). Aproximativ 32,26% dintre autoritățile publice raionale oferă acces complet la astfel de informații, prin intermediul paginii web oficiale.

Pentru a îmbunătăți transparența în administrarea patrimoniului public, este important să analizăm și un alt indicator: elaborarea și publicarea documentelor de politici privind dezvoltarea social-economică a raionului pe pagina web (strategii, prognoze, planuri, programe), conform HG nr. 386/2020 cu privire la planificarea și realizarea planificării strategice.

Imaginea 4.2. Strategia de dezvoltare ce cuprinde anul 2024, publicată pe pagina web a raionului Sîngerei

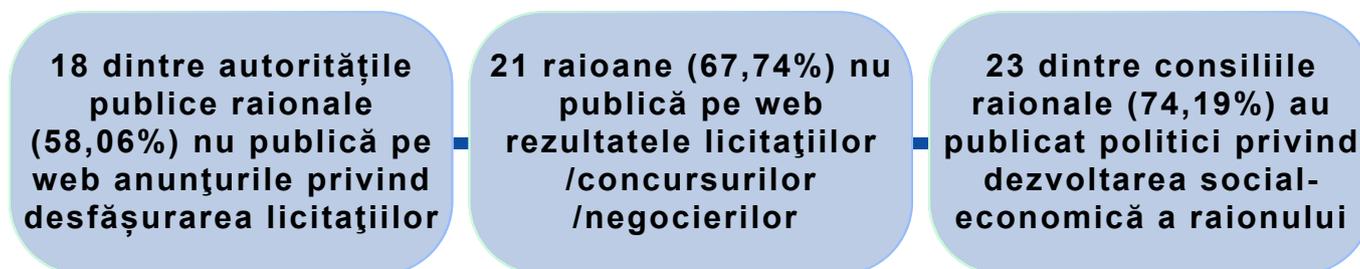

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Sîngerei](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Rezultatele analizei arată că 23 de autorități publice raionale (74,19%) au publicat astfel de documente, cu 3 administrații raionale mai multe față de anul 2022. Pe de altă parte, 22,58% din raioane (7) nu au publicat pe web politici privind dezvoltarea socio-economică și doar raionul Basarabeasca a postat parțial.

Figura 4.1. Rezumatul zonri de transparență analizate „Administrarea proprietății publice”

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

Rezumând cele analizate, observăm că cele mai bune exemple de transparență în administrarea proprietății publice sunt autoritățile publice raionale Soroca, Șoldănești, Cimișlia, Leova, Telenești și Nisporeni, care au obținut punctajul maxim de șapte puncte din șapte posibile și Cahul cu 6 puncte, toate intrând în clasamentul A+.

Tabelul 4.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „Administrarea proprietății publice”

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Soroca	7	100 %	A+
1	Șoldănești	7	100 %	A+
1	Cimișlia	7	100 %	A+
1	Leova	7	100 %	A+
1	Telenești	7	100 %	A+
1	Nisporeni	7	100 %	A+
2	Cahul	6	86 %	A+
3	Căușeni	5	71 %	A-
3	Ștefan-Vodă	5	71 %	A-
3	Rîșcani	5	71 %	A-

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

În ceea ce privește criteriul de transparență, se constată o îmbunătățire a situației, după ce perioada precedentă a înregistrat un regres. În anul 2024, nivelul de realizare a criteriului a ajuns la 47,00%, după ce în 2022 acesta scăzuse cu 8 puncte procentuale față de anul 2020.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Prin urmare, este important ca administrațiile raionale să continue eforturile pentru îmbunătățirea acestui indicator, întrucât accesul populației la informații de acest tip este foarte important pentru prevenirea tentativelor și suspiciunilor de corupție. Acest lucru contribuie semnificativ la creșterea transparenței și a încrederii publice.

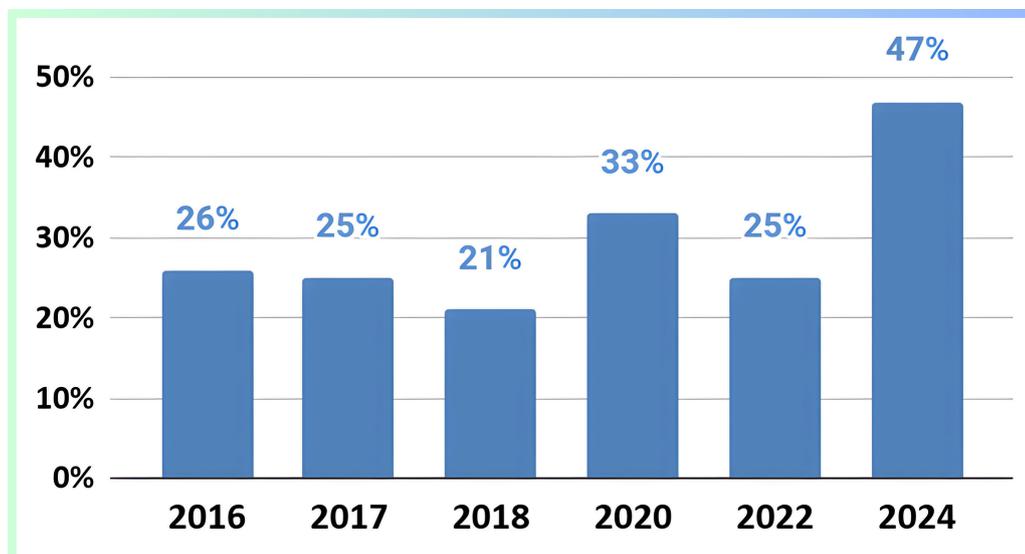

Figura 4.2.
Dinamica realizării criteriului „Adminstrarea proprietății publice” de către raioane în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

În Tabelul 4.3., observăm o creștere semnificativă în publicarea anunțurilor și rezultatelor licitațiilor, de la 6% la 39% și respectiv de la 0% la 32%. Totodată, disponibilitatea documentelor strategice a crescut cu 11% față de anul 2022.

Tabelul 4.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului „Adminstrarea proprietății publice”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Anunțurile privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locățiune/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale sînt publicate pe pagina web oficială?	6%	39%	33%
Informația cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negocierilor directe de vânzare/locățiune/arendă a bunurilor de proprietate a unității administrativ-teritoriale este adusă la cunoștință publică ?	0%	32%	32%
Sunt disponibile pe web documentele de politici privind dezvoltarea social-economică a raionului (strategii, prognoze, planuri, programe)?	63%	74%	11%

Sursa: Realizat de către autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

5. Bugetarea

Bugetele raionale sunt de o importanță majoră atât pentru autorități, dar în egală măsură și pentru cetățeni, calitatea vieții și confortul cărora este în directă dependență de deciziile planificării și executării bugetului. Ținând cont de importanța acestui document pentru dezvoltarea raionului în general, dar și pentru fiecare locuitor în parte, elaborarea și executarea bugetului trebuie să se facă în condiții de transparență maximă. Doar prin sporirea transparenței, finanțele publice vor fi utilizate eficient, iar nivelul corupției va fi diminuat.

Informațiile despre buget trebuie să fie publicate conform art. 12 din [Legea nr. 181/2014](#) finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, unde conform principiului transparenței se solicită: supunerea consultării publice a proiectele de acte normative în domeniul finanțelor publice alin. (1); Elaborarea, aprobarea și administrarea în mod transparent a bugetelor alin. (2); Publicarea bugetelor aprobate și a rapoartelor de executare a acestora alin. (3).

Tabelul 5.1. Indicatorii de analiză în cadrul zonei de transparență „Bugetarea”

Bugetarea		Punctaj
1.	Proiectul de buget pentru anul 2024 a fost supus consultărilor publice și adus la cunoștința publicului?	3
2.	Proiectul de buget pentru anul 2024 a inclus o descriere a tuturor elementelor (programe, subprograme și alte elemente ale bugetului)?	2
3.	Sunt disponibile pe pagina web proiectele depuse de cetățeni în cadrul bugetării participative și proiectele câștigătoare selectate?	2
4.	Bugetul actual al unității administrativ-teritoriale este disponibil pe pagina web?	2
5.	Sunt disponibile pe pagina web bugetele pentru cel puțin ultimii trei ani consecutivi?	2
6.	Raportul privind executarea bugetului anual este disponibil pe site-ul oficial?	1
Total Punctaj		12

Sursa: Elaborat de către autori în baza metodologiei

Monitorizarea arată că 27 dintre autoritățile publice raionale (87,10%) au supus consultărilor publice și au adus la cunoștința publicului proiectul de buget pentru anul 2024, folosind pagina lor web în acest scop. Totodată, în 74,19% din cazuri, proiectul de buget pentru anul 2024 a inclus o descriere a tuturor elementelor (programe, subprograme și alte elemente ale bugetului), împreună cu o scurtă justificare pentru fiecare element în secțiunea de venituri și secțiunea de cheltuieli. Cu toate acestea, se pare că administrațiile raionale nu practică publicarea pe pagina web a proiectelor depuse de cetățeni în cadrul bugetării participative

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

și proiectele câștigătoare selectate. Aceasta poate indica o oportunitate pentru îmbunătățiri în ceea ce privește transparența și implicarea cetățenilor în procesul de elaborare și ajustare a bugetelor raionale.

Imaginea 5.1. Exemplu de consultare a bugetului în Raionul Rezina

Stimați locuitori ai raionului Rezina!

Consiliul raional Rezina anunță consultări publice pe marginea proiectului de buget al raionului pentru anul 2024. Propunerile și recomandările pe marginea acestui subiect, supuse consultării publice, pot fi expediate pe următoarele adrese de email: **dfrezina@mail.ru**, **contactrezina@mail.ru**, **cons.rez.apl@inbox.ru**, sau la următoarele numere de telefon : **0 254 2 -10-72**, **0 254 2 -20 -58**, **0254 2-10-12**, sau la Consiliul raional Rezina, situat pe str.27 august 1, etajul II, în perioada 27 noiembrie- 11 decembrie 2023, ora 17.00.

Audierile publice cu privire la proiectul bugetului raional pentru anul 2024 se va desfășura pe data de 12 decembrie 2023, ora 10.00, în incinta sălii de conferințe a Palatului raional de Cultură „Nicolae Lupov” din Rezina.

Dispoziția nr. 103 din 27.11.2023 „Cu privire la organizarea consultărilor publice a proiectului bugetului raional pentru anul 2024”, **vezi aici**:

<https://consiliu.rezina.md/transp-decizionala-2/dispozitii/>

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Rezina](#)

Este îmbucurător faptul că 80,65% dintre raioane (25) au publicat pe web bugetul unității administrativ-teritoriale pentru anul 2024. În ceea ce ține despre publicarea pe pagina web a

bugetelor pentru cel puțin ultimii trei ani consecutivi (2020 - 2022) situația este mai diferită, astfel doar 15 autorități publice raionale (48,39%) au publicat astfel de informații. Plus la aceasta, doar 22 din administrațiile raionale au publicat pe web raportul privind executarea bugetului anual pentru anul 2024.

Imaginea 5.2. Bugetele raionale pentru ultimii 3 ani al raionului Cahul

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Cahul](#)

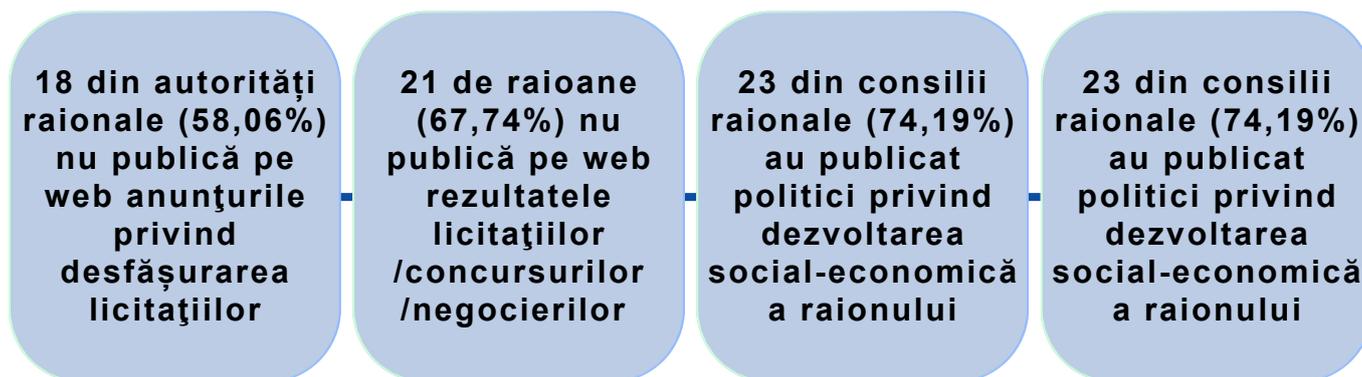
Home » Bugetul raional

Bugetul raional

[Bugetul raional pe anul 2025](#)
[Bugetul raional pe anul 2024](#)
[Bugetul raional pe anul 2023](#)
[Bugetul raional pe anul 2022](#)
[Bugetul raional pe anul 2021](#)
[Bugetul raional pe anul 2020](#)
[Bugetul raional pe anul 2019](#)
[Bugetul raional pe anul 2018](#)
[Bugetul raional 2017](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Figura 5.1. Rezumatul zonei de transparență analizate „*Bugetarea*”

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Rezumând constatările, observăm că cele mai bune exemple de transparență în elaborarea și executarea bugetului sunt autoritățile publice raionale din Strășeni, Soroca, Cimișlia, Leova, Cahul, Telenești, Florești, Criuleni, Basarabeasca, Fălești, Drochia și Ialoveni, care au obținut câte 10 puncte dintr-un maxim de 12 posibile la acest criteriu, astfel toate raioanele menționate s-au integrat în clasamentul A+

Tabelul 5.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „*Bugetarea*”

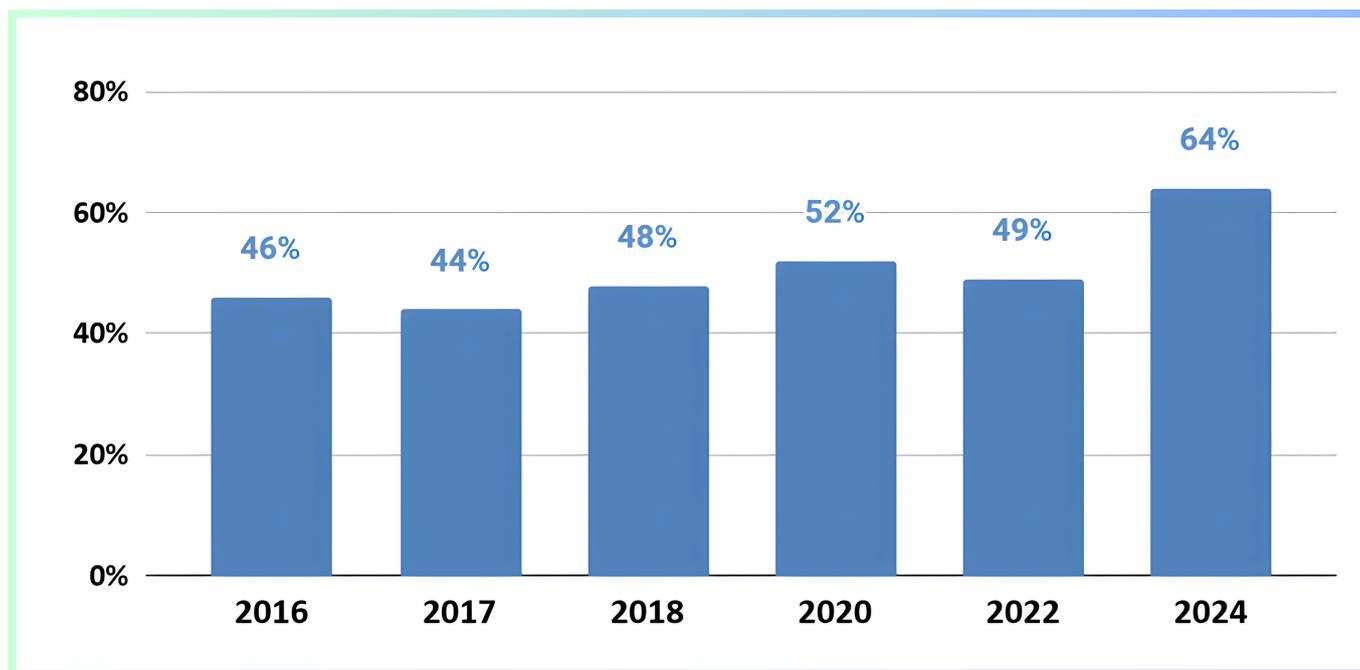
Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Strășeni	10	83,3 %	A+
1	Soroca	10	83,3 %	A+
1	Cimișlia	10	83,3 %	A+
1	Leova	10	83,3 %	A+
1	Cahul	10	83,3 %	A+
1	Telenești	10	83,3 %	A+
1	Florești	10	83,3 %	A+
1	Criuleni	10	83,3 %	A+
1	Basarabeasca	10	83,3 %	A+
1	Fălești	10	83,3 %	A+
1	Drochia	10	83,3 %	A+
1	Ialoveni	10	83,3 %	A+

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

În ceea ce privește criteriul transparenței, se observă o îmbunătățire generală a situației. În anul 2024, s-a atins cel mai înalt nivel de realizare, 64% dintre raioane îndeplinind criteriul. Deși până la această perioadă s-a înregistrat o tendință pozitivă, anul 2022 a marcat o ușoară scădere a nivelului de transparență față de anul 2020. Este esențial ca acest indicator să continue să se îmbunătățească, întrucât transparența în gestionarea și executarea bugetului raional este foarte importantă pentru informarea corectă a cetățenilor și consolidarea încrederii în administrația publică raională.

Figura 5.2. Dinamica realizării criteriului „Bugetarea” de către administrațiile raionale

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 5.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului de analiză „Bugetarea”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Rapoartele privind executarea bugetului anual pentru 2024 sunt disponibile pe site-ul oficial?	38%	71%	33%
Proiectul de buget pentru anul 2024 a fost supus consultărilor publice și adus la cunoștința publicului?	56%	87%	31%
Proiectul de buget pentru anul 2024 a inclus o descriere a tuturor elementelor (programe, subprograme și alte elemente ale bugetului), inclusiv o scurtă justificare pentru fiecare element în secțiunea de venituri și secțiunea de cheltuieli?	56%	74%	18%

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

6. Resursele umane

Politica de promovare profesională și dezvoltare a resurselor umane în autoritățile administrației publice raionale are la bază principiul selectării și angajării cadrelor în serviciu pe baza de concurs și într-un mod transparent. Publicarea datelor conform indicatorilor menționați se regăsește în [HG nr.728/2023](#) cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, pct. 15, pe pagina-web oficială a autorității administrației publice vor fi publicate datele privind încadrarea cetățenilor în serviciul public: lista funcțiilor vacante existente în serviciul public, cerințele de calificare față de candidații pentru funcțiile vacante din serviciul public, structura formularului de participare la concurs și termenul-limită de depunere a acestuia. De asemenea indicatorii se regăsesc și în [HG nr.201/2009](#) privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Tabelul 6.1. Indicatorii compartimentului „Resursele umane”

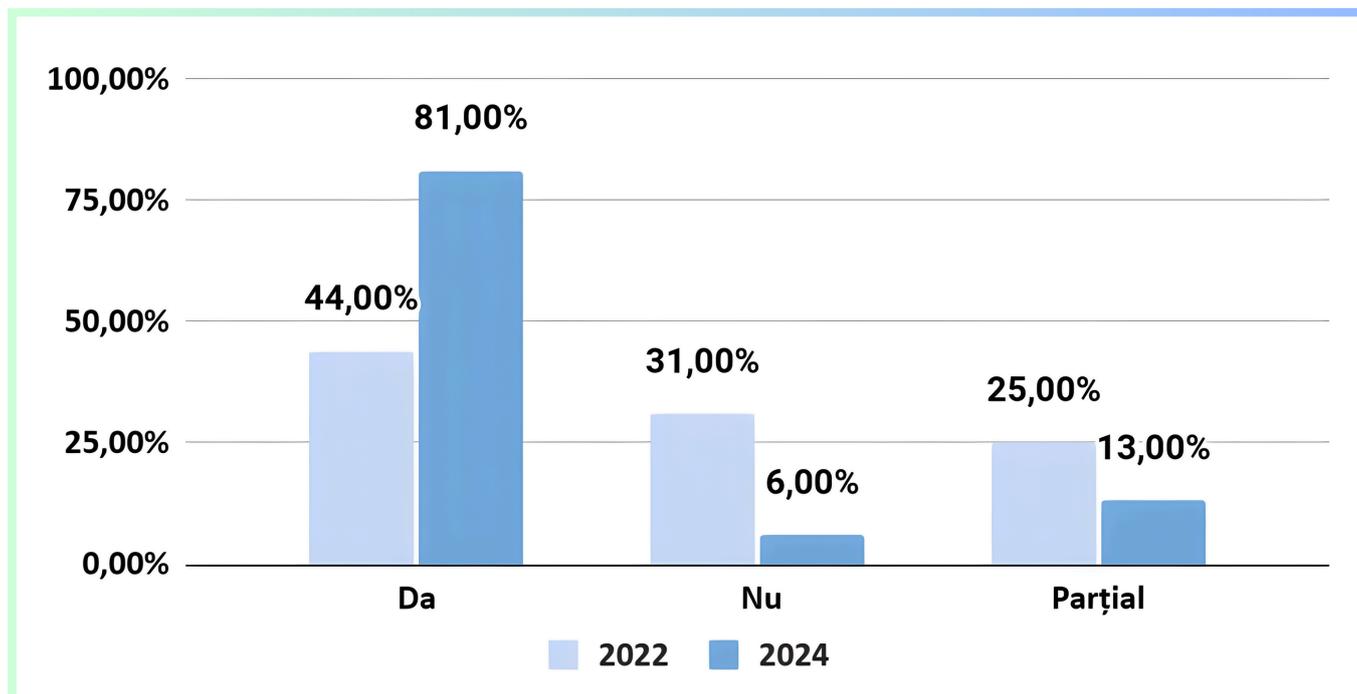
Resursele umane		Punctaj
1.	Au fost făcute publice funcțiile vacante existente în serviciul public, incluzând descrierea postului pentru funcția vacantă și cerințele de calificare față de candidații pentru funcțiile vacante?	1
2.	Au fost comunicate public numărul și numele candidaților ce au participat la concursurile de selecție pentru posturile vacante?	1
3.	Au fost comunicate public rezultatele proceselor - verbale ale comisiei de selectare a candidaților pentru funcția vacantă, incluzând evaluarea comisiei și clasamentul solicitanților?	2
4.	Este disponibilă pe web arhiva proceselor - verbale ale procedurilor de selecție a candidaților la funcțiile vacante din cel puțin ultimii 3 ani?	1
Total Punctaj		5

Sursa: Elaborat de autori în baza metodologiei

În rezultatul analizei am constatat că 25 autorități publice raionale (80,65%) au făcut publice pe pagina web funcțiile vacante existente în serviciul public în anul 2024, incluzând descrierea postului pentru funcția vacantă și cerințele de calificare față de candidați, mai multe față de anul 2022 când doar 14 (43,8%) autorități au postat funcțiile vacante. În 2024, 4 administrații raionale (12,90%) au postat astfel de informații într-un mod selectiv, fie prin utilizarea altor modalități, precum panoul informativ și 2 raioane, Hîncești și Călărași (6,45%), nu au publicat deloc astfel de informații.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

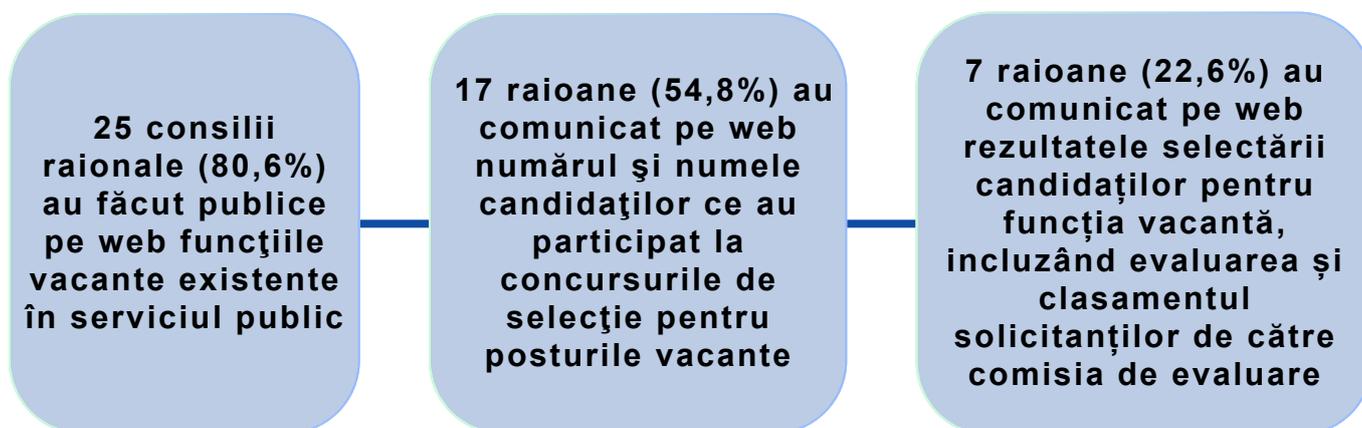
Figura 6.1. Publicarea funcțiilor vacante existente în serviciul public de către consiliile raionale

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

17 raioane (54,84%) au comunicat public pe pagina web numărul și numele candidaților ce au participat la concursurile de selecție pentru posturile vacante în anul 2024, un progres semnificativ, dat fiind faptul că în 2022 doar un raion a postat complet un astfel de anunț, 10 din autorități raionale (32,26%) nu au comunicat astfel de informații. În 2024, 7 raioane (22,58%), cu șase mai mult comparativ cu 2022, au comunicat pe pagina web rezultatele proceselor verbale ale comisiei de selectare a candidaților pentru funcția vacantă, incluzând evaluarea comisiei și clasamentul solicitanților.

Figura 6.2. Rezumatul zonei de transparență analizate „Resursele umane”

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Rezumând cele constatate, remarcăm că cele mai bune exemple de transparență în procesul de selectare și angajare a cadrelor în serviciul public sunt autoritățile publice din raionul Basarabeasca, care au obținut 5 puncte, urmate de Florești cu 4,5 puncte, iar raioanele Florești, Leova, Căușeni, Nisporeni, Glodeni și Ocnița au acumulat câte 4 puncte dintr-un maxim de 5 posibile.

Tabelul 6.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „Resursele umane”

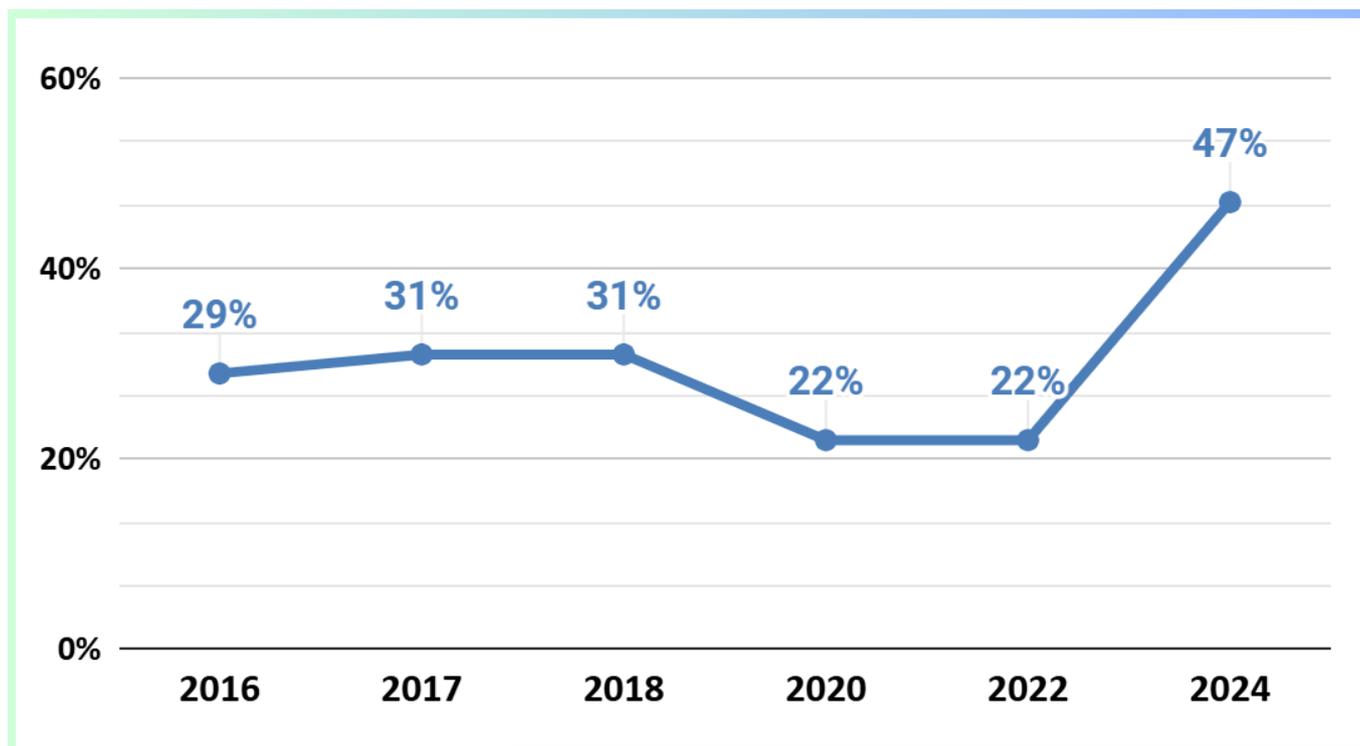
Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Basarabeasca	5	100 %	A+
2	Florești	4,5	90 %	A+
3	Leova	4	80 %	A
3	Căușeni	4	80 %	A
3	Nisporeni	4	80 %	A
3	Glodeni	4	80 %	A
3	Ocnița	4	80 %	A
4	Dubăsari	3,5	70 %	B+
5	Cimișlia	3	60 %	B-
5	Cahul	3	60 %	B-
5	Rîșcani	3	60 %	B-
5	Fălești	3	60 %	B-
5	Rezina	3	60 %	B-
5	Briceni	3	60 %	B-
5	Dondușeni	3	60 %	B-

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

În ceea ce privește criteriul de transparență, constatăm o îmbunătățire semnificativă, anul de analiză (2024), marcând cel mai înalt nivel de realizare: 47% dintre administrațiile raionale au îndeplinit acest criteriu. Această evoluție pozitivă survine după o scădere semnificativă în 2020, când nivelul de realizare s-a diminuat cu 9 puncte procentuale, iar în 2022 nu s-a înregistrat niciun progres. Pentru a asigura o transparență durabilă și a elimina suspiciunile de acțiuni ilegale și corupție, este foarte important ca informațiile privind funcțiile vacante, numele candidaților înscriși și rezultatele concursurilor să fie făcute publice. Astfel de măsuri contribuie direct la consolidarea încrederii cetățenilor în administrația publică raională.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Figura 6.3. Dinamica realizării criteriului „Resurse umane” în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 6.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului de analiză „Resursele umane”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Au fost comunicate public numărul și numele candidaților ce au participat la concursurile de selecție pentru posturile vacante în 2024?	3%	55%	52%
Au fost făcute publice funcțiile vacante existente în serviciul public, incluzând descrierea postului pentru funcția vacantă și cerințele de calificare față de candidații pentru funcțiile vacante?	44%	81%	37%
Au fost comunicate public rezultatele proceselor - verbale ale comisiei de selectare a candidaților pentru funcția vacantă, incluzând evaluarea comisiei și clasamentul solicitanților?	3%	23%	20%

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

7. Etica profesională și conflictul de interese

Serviciul în administrația publică implică un comportament etic din partea funcționarilor și angajaților, conform normelor și standardelor deontologice. În acest sens, codul de conduită reprezintă un instrument, care are rolul de a preveni conflictele de interese și actele de corupție, de a consolida integritatea și de a stabili anumite standarde profesionale în serviciul public. Potrivit practicilor europene, codurile de etică sunt concepute pentru instituții individuale.

În legislația din RM găsim art. 23, alin. (1) din Legea nr. 82/2017 integrității, care impune respectarea normelor de etică și deontologie în vederea instituirii unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și entitatea publică, urmărind scopul creării și menținerii prestigiului, sporirii prestației, eliminării birocrăției și manifestărilor de corupție din cadrul entității publice, conducătorii și agenții publici promovează normele de etică și deontologie în cadrul entității publice și informează publicul cu privire la conduita etică și profesională la care cetățenii sînt îndreptățiți să se aștepte din partea conducătorului și a agenților publici în realizarea activității profesionale.

Tabelul 7.1. Indicatorii de analiză în cadrul zonei de transparență „Etica profesională și conflictul de interese”

Etica profesională și conflictul de interese		Punctaj
1.	Este CV-ul președintelui raionului disponibil pe pagina web, inclusiv informații cu privire la: studiile superioare, experiența de muncă, apartenența anterioară la societățile comerciale și organizațiile non-profit?	1
2.	Sunt publicate declarațiile de avere și interese personale ale președintelui, vicepreședinților și funcționarilor publici (fie linkul către declarațiile respective pe portalul www.declaratii.ani.md)?	1
3.	Unitatea administrativ-teritorială are elaborat și publicat un Cod de etică pentru aleșii raionali?	1
4.	Unitatea administrativ-teritorială are elaborat și publicat un Cod de etică pentru angajații autorităților administrației publice raionale?	1
5.	Există elaborate și publicate planuri raionale anticorupție și alte documente privind asigurarea integrității în cadrul administrației publice raionale?	1
6.	Există un mecanism de raportare a comportamentului lipsit de etică și a faptelor de corupție (linie telefonică, formular online, etc.) în cadrul autorităților publice raionale?	1
Total Punctaj		6

Sursa: Elaborat de autori în baza metodologiei

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Tot în [Legea nr. 82/2017](#), găsim necesitatea de a cere transparență în ce privește declarațiile de avere și interese personale, acestea se regăsesc în art. 13, despre respectarea regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale, astfel în alin (1) se menționează că în vederea prevenirii îmbogățirii nejustificate și ilicite a agenților publici și a evitării conflictelor de interese în activitatea lor, precum și în vederea responsabilizării pentru asemenea fapte, agenții publici sînt obligați să depună declarația de avere și interese personale în conformitate cu prevederile [Legii nr. 133/2016](#) privind declararea averii și a intereselor personale.

De asemenea conform art. 35, este necesară adoptarea și implementarea planurilor de integritate în care se regăsesc și mecanismele de raportare a comportamentului lipsit de etică și a faptelor de corupție. Dacă analizăm și [HG nr. 188/2012](#) privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet, găsim că pe pagina-web oficială a autorității administrației publice, în funcție de specificul activității acesteia, va fi publicată și informația cu privire la modulul anticorupție (persoană responsabilă, plan de integritate, raport cu privire la implementarea Planului de integritate, raport privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție, informația privind deschiderea liniilor telefonice specializate anticorupție și/sau de informare, precum și alte informații de interes public relevante domeniului);

Deși unele administrații raionale afirmă că au elaborat și publicat Coduri de Etică, analiza arată că doar 5 raioane (16,13%) au publicat un Cod de Etică pentru aleșii raionali pe pagina lor web oficială, cu 3 mai multe față de anul 2022, când numai Rîșcani și Cahul aveau publicat acest cod. De asemenea 25 raioane (80,65%) nu au publicat un Cod de Etică pentru angajații autorităților administrației publice raionale și doar un raion a publicat parțial un astfel de cod. În ceea ce privește asigurarea integrității în cadrul autorităților publice raionale, documente precum planuri raionale anticorupție și documentele privind asigurarea integrității în cadrul administrației raionale au fost publicate pe pagina web în 14 raioane (45,16%) în timp de 16 raioane nu au fost publicate, iar doar un raion a publicat parțial.

Este important de menționat că 12 raioane au pe paginile web un mecanism de raportare a comportamentului lipsit de etică, sub forma unei linii telefonice dedicate sau a unui formular online. Pe de altă parte, 15 raioane nu au un astfel de mecanism iar 4 raioane au parțial.

Imaginea 7.1. Exemplu: telefoane anticorupție, raionul Fălești

Linii naționale anticorupție

Linia «fierbinte» CNA – 0 800 55 555
Linia contra plată CNA – (0 22) 25-72-57

Linii teritoriale anticorupție

CNA Bălți – (0 231) 29-067
CNA Nord – (0 231) 27-052

LA CONSILIUL RAIONAL FĂLEȘTI ESTE INSTITUIT TELEFONUL DE ÎNCREDERE

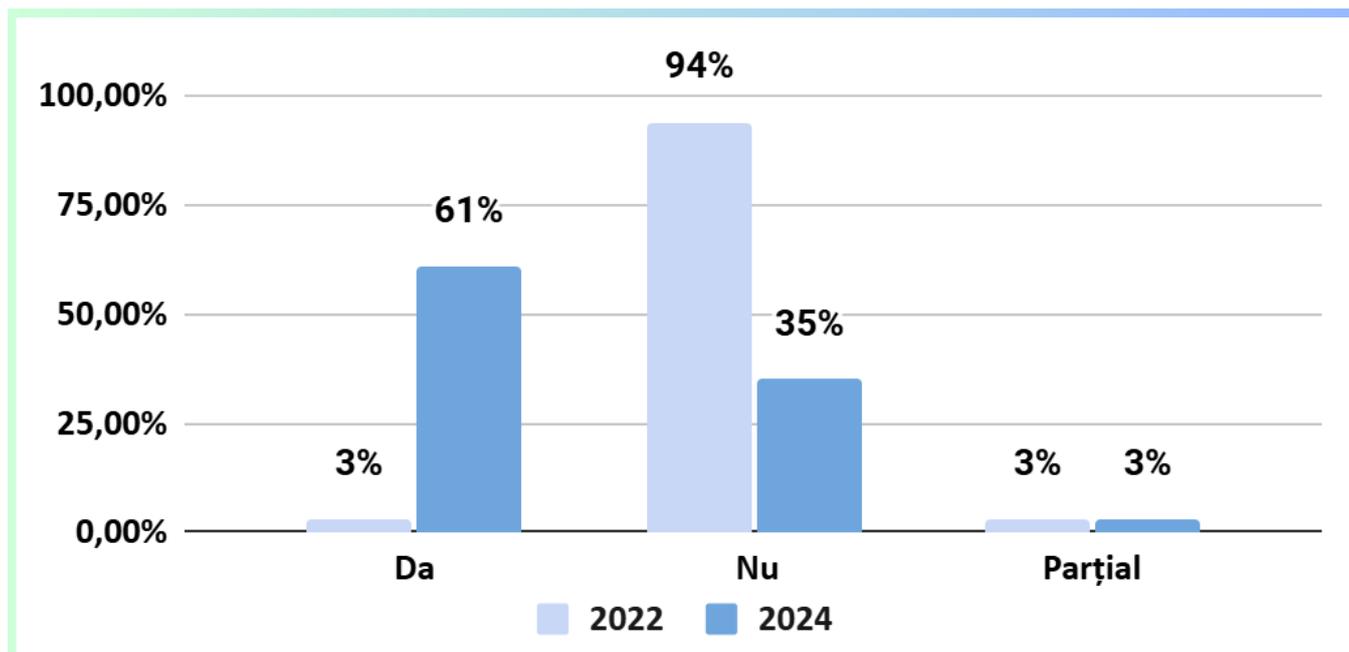
În scopul executării Planului de măsuri în domeniul prevenirii și combaterii corupției și pentru monitorizarea conlucrării cu societatea civilă și coordonarea executării măsurilor de prevenire a corupției și protecționismului în cadrul instituțiilor publice, este instituit telefonul de încredere cu numărul (0259) 22390.

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Fălești](#)

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Un aspect pozitiv ar fi ca majoritatea raioanelor publice pe pagina web CV-ul președintelui de raion, care să includă informații despre studiile superioare, experiența de muncă, apartenența anterioară la societăți comerciale și organizații non-profit. În prezent, doar 61,29% dintre autoritățile publice raionale (19) au făcut aceste informații publice, în timp ce 35,48% (11) nu le-au publicat și un raion a publicat parțial. În 2022, doar 40,6% dintre autoritățile publice raionale (13) au făcut aceste informații disponibile, în timp ce 59,4% (19) au publicat.

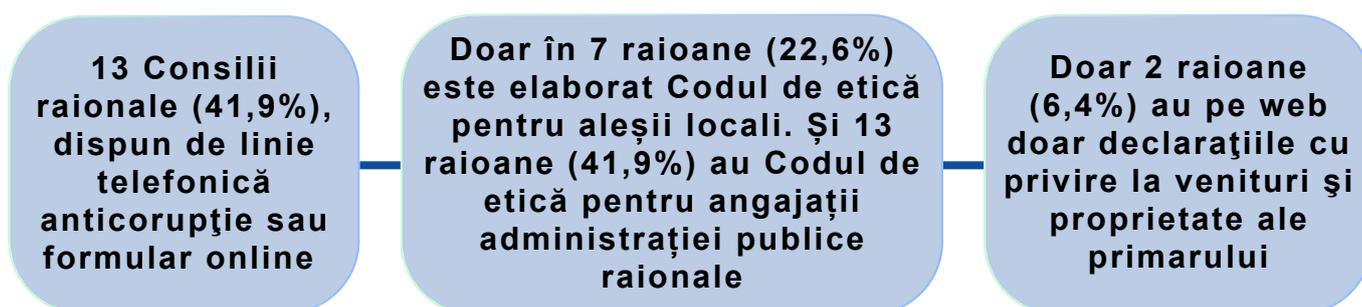
Figura 7.1. Publicarea CV-ului președintelui raionului pe pagina web de către autoritățile raionale

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Aproape majoritatea, în număr de 29 de raioane (93,55%), nu au adus la cunoștința cetățenilor declarațiile cu privire la venituri și proprietate ale președintelui, vicepreședinților și funcționarilor publicii. Total, astfel de declarații cu privire la venituri sunt publicate doar pe paginile web a raionului Cimișlia și Ungheni. Menționăm că în 2022, majoritatea covârșitoare, în număr de 31 de raioane (96,9%), nu au adus la cunoștința cetățenilor lor declarațiile cu privire la venituri și proprietate ale președintelui, vicepreședinților și funcționarilor publicii. Parțial, aceste informații au fost publicate doar pe pagina web a raionului Ungheni.

Figura 6.2. Rezumatul la zona de transparență analizată „Etica profesională și conflictul de interese”

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

În ceea ce privește publicarea informațiilor legate de etica profesională și conflictul de interese, autoritățile raionale Leova și Cimișlia au obținut cel mai mare punctaj, cu 5 puncte dintr-un maxim de 6, urmate de Criuleni cu 4 puncte și Consiliul Raional Rezina cu 3,5 puncte. Doar raioanele Leova și Cimișlia s-au integrat în clasamentul A+.

Tabelul 7.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „Etica profesională și conflictul de interese”

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Leova	5	83 %	A+
1	Cimișlia	5	83 %	A+
2	Criuleni	4	67 %	B+
3	Rezina	3,5	58 %	B-
4	Basarabeasca	3	50 %	C
4	Glodeni	3	50 %	C
4	Strășeni	3	50 %	C
4	Cantemir	3	50 %	C
4	Telenești	3	50 %	C
4	Taraclia	3	50 %	C

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

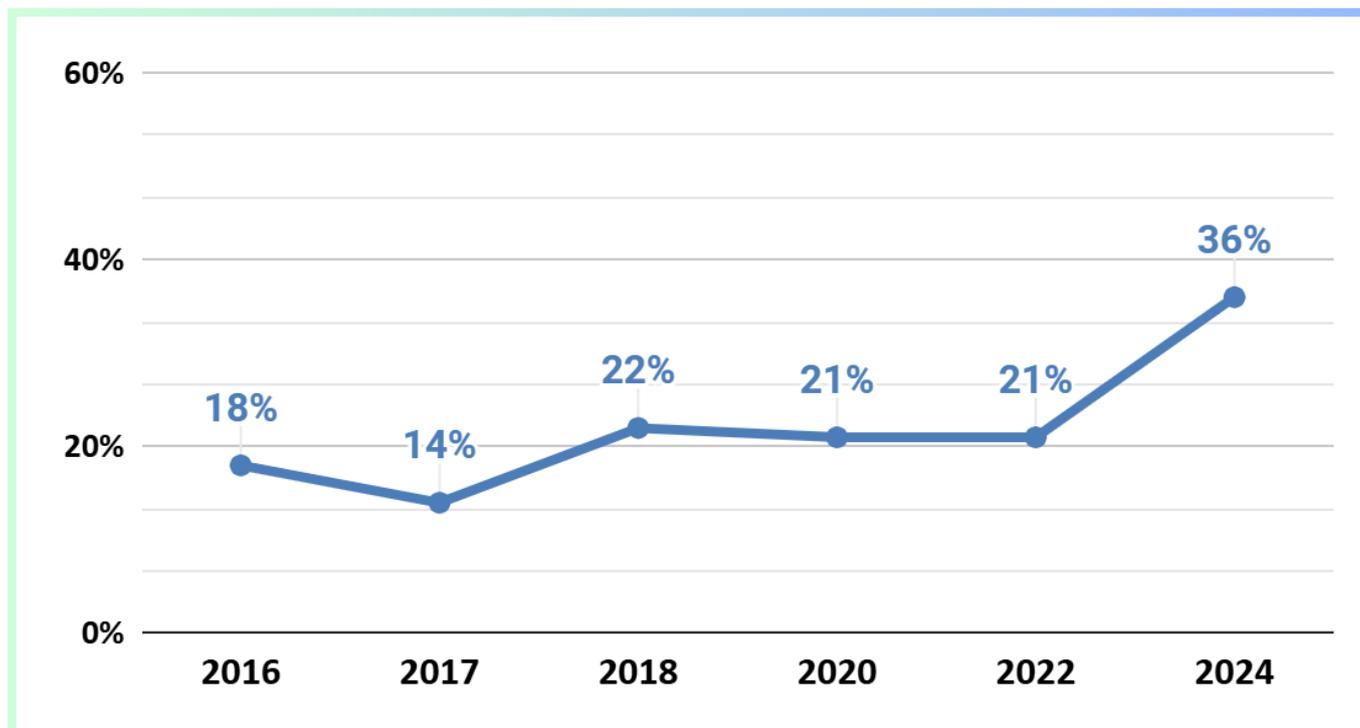
În ceea ce privește transparența în acest domeniu, se observă un progres clar în anul 2024 comparativ cu 2022, reflectat printr-o creștere de aproximativ 15 puncte procentuale, după o perioadă de stagnare de trei ani. Această evoluție arată că autoritățile raionale manifestă o deschidere mai mare față de public și depun eforturi pentru a respecta cerințele de transparență și acces la informație. Totuși, progresele sunt inegale, iar în unele raioane nivelul de transparență rămâne scăzut.

Este important ca aceste eforturi să fie menținute și extinse, deoarece o parte dintre administrațiile raionale nu publică încă informații de bază, cum ar fi CV-ul președintelui, date despre conducerea instituției sau alte informații relevante pentru cetățeni. Lipsa acestor date limitează posibilitatea publicului de a cunoaște și evalua activitatea autorităților locale.

Consolidarea acestui indicator de către majoritatea raioanelor ar contribui nu doar la îmbunătățirea imaginii instituționale, ci și la creșterea gradului de responsabilitate și de deschidere față de comunitate. Transparența activității autorităților raionale reprezintă o condiție importantă pentru buna guvernare și pentru dezvoltarea unei relații de încredere între cetățeni și administrația publică locală.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Figura 7.3. Dinamica realizării criteriului „Etica profesională și conflictul de interes” pentru anii 2016-2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 7.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari progrese în îndeplinirea criteriului de analiză „Etica profesională și conflictul de interes”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Există elaborate și publicate planuri raionale anticorupție și alte documente privind asigurarea integrității în cadrul consiliului?	3%	55%	52%
Există un mecanism de raportare a comportamentului lipsit de etică și a faptelor de corupție (linie telefonică, formular online, etc.) în cadrul autorităților publice?	44%	81%	37%
Este CV-ul președintelui raionului disponibil pe pagina web, inclusiv informații cu privire la: studiile superioare, experiența de muncă, apartenența anterioară la societățile comerciale și organizațiile non-profit?	3%	23%	20%

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

8. Serviciile sociale

Până la sfârșitul anului 2023, pachetul minim de servicii sociale, inclusiv asistența personală, era finanțat din bugetele consiliilor raionale, precum și din Fondul de susținere a populației. Începând cu 1 ianuarie 2024, serviciul „Asistență personală” este finanțat din bugetul de stat, iar asistenții personali angajați anterior de consilii raionale au fost preluați de noile agenții teritoriale. Totuși, în această ediție zona de transparență a fost păstrată, pentru că unele consilii raionale continuă să publice informații despre programele sociale și instituțiile înființate, iar cetățenii în continuare pot găsi aceste informații, disponibile pe paginile web.

Tabelul 8.1. Indicatorii de analiză în cadrul zonei de transparență „Serviciile sociale”

Serviciile sociale		Punctaj
1.	Au fost aduse la cunoștința publicului programele de asistență socială adoptate, informații despre serviciile sociale furnizate de unitatea administrativ-teritorială și modalitatea de aplicare pentru un potențial beneficiar?	2
2.	Este disponibilă pe pagina web lista instituțiilor de asistență socială înființate de unitatea administrativ-teritorială?	1
3.	Este publicat numărul beneficiarilor ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului și sumele achitate?	1
Total Punctaj		4

Sursa: Realizat de autori în baza metodologiei

Notăm că doar 12 raioane (38,71%) au adus la cunoștința publicului programele de asistență socială adoptate, informații despre serviciile sociale furnizate de unitatea administrativ-teritorială și modalitatea de aplicare pentru un potențial beneficiar. Totodată, parțial, aceste informații au fost comunicate doar de un raion. Însă, marea majoritatea (58,06%) a autorităților publice raionale (18) nu a adus la cunoștință nici o informație privind serviciile sociale existente.

Referindu-ne la instituțiile de asistență socială înființate de unitatea administrativ-teritorială, doar 3 autorități publice raionale au plasat pe web integral informații despre instituțiile sociale, iar 2 autorități publice raionale au adus la cunoștință parțial astfel de informații.

De asemenea, nici un raion nu a publicat numărul beneficiarilor ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului și sumele achitate.

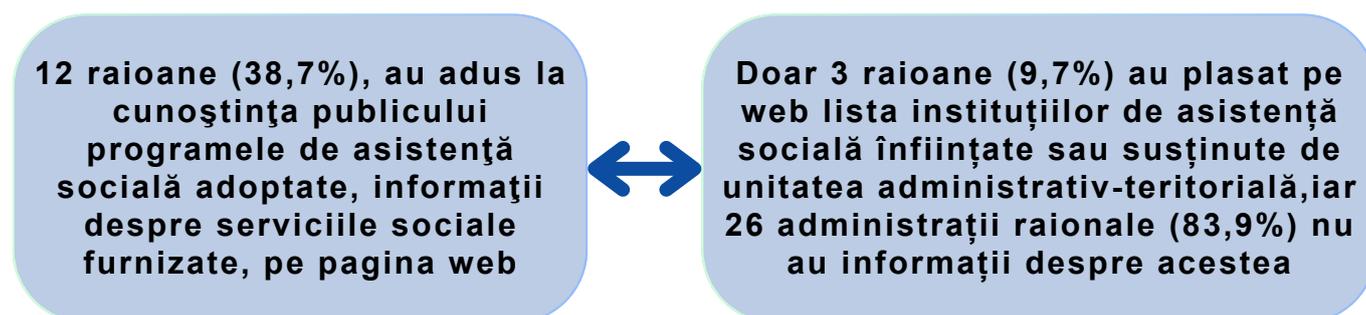
II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Imaginea 8.1. Exemplet de instituție de asistență socială în raionul Strășeni

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Strășeni](#)

Figura 8.1. Rezumatul zonei de transparență „Serviciile sociale”

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Concluzionând cele constatate, cele mai bune exemple de transparență și accesibilitate a informațiilor privind serviciile sociale au fost înregistrate în raioanele Telenești și Nisporeni, care au obținut câte 3 puncte, urmate de raionul Ungheni, cu 2,5 puncte, dintr-un maxim de 4 posibile. La acest criteriu, nici un raion nu a intrat în clasamentul A+.

Tabelul 8.2. Cele mai transparente raionale la criteriul „Serviciile sociale”

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Telenești	3	75 %	A-
1	Nisporeni	3	75 %	A-
2	Ungheni	2,5	63 %	B
3	Soroca	2	50 %	C
3	Șoldănești	2	50 %	C

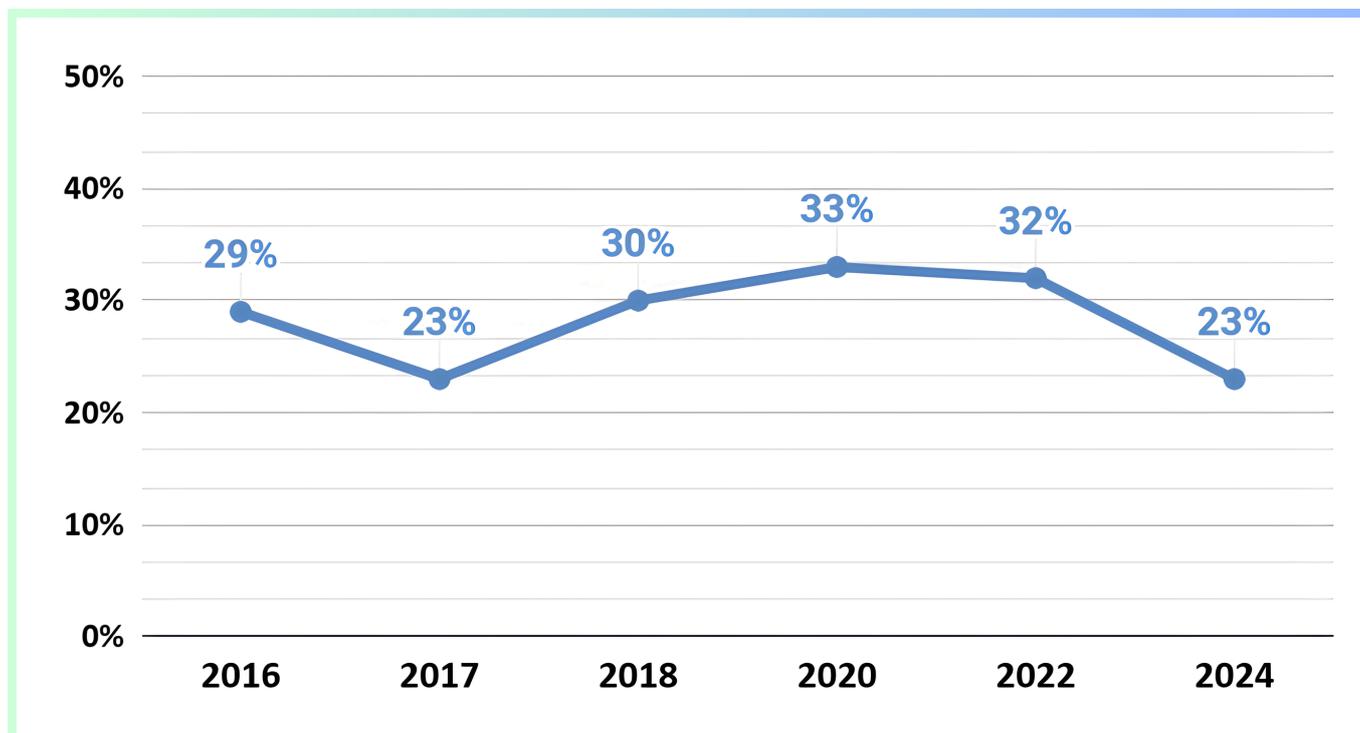
II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
3	Cimișlia	3	75 %	A-
3	Cahul	3	75 %	A-
3	Căușeni	2,5	63 %	B
3	Glodeni	2	50 %	C
3	Florești	2	50 %	C
3	Hîncești	2	50 %	C
3	Ialoveni	2	50 %	C

Sursa: Prelucrat de autori în baza rezultatelor monitorizării

În ceea ce privește criteriul de transparență, situația s-a înrăutățit în anul 2024, înregistrându-se o scădere de la 32% la 23%. Această diminuare este cauzată, în mare parte, de faptul că serviciile sociale nu mai sunt în subordinea consiliilor raionale. Din 2024, o parte considerabilă a serviciilor sociale a fost transferată din subordinea consiliilor raionale către direcțiile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Asistență Socială, aflate în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Figura 8.2. Dinamica realizării criteriului „Serviciile sociale” de către administrațiile raionale în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Tabelul 8.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari schimbări în îndeplinirea criteriului de analiză „Serviciile sociale”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Au fost aduse la cunoștința publicului programele de asistență socială adoptate, informații despre serviciile sociale furnizate de unitatea administrativ-teritorială și modalitatea de aplicare pentru un potențial beneficiar?	22%	39%	23%
Este disponibilă pe pagina web lista instituțiilor de asistență socială înființate de unitatea administrativ-teritorială ?	19%	10%	-12%
Este publicat numărul beneficiarilor ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului și sumele achitate?	22%	0%	-19%

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 8.3. prezintă evoluția nivelului de transparență și informare publică în domeniul serviciilor sociale la nivel raional pentru 2022 și 2024, evidențiind schimbările majore înregistrate în cadrul acestui criteriu de analiză.

Cel mai important progres se observă la indicatorul privind informarea publicului despre programele de asistență socială, serviciile furnizate și modalitățile de acces pentru potențialii beneficiari, care a crescut de la 22% în 2022 la 39% în 2024, adică o îmbunătățire de 23 puncte procentuale.

În schimb, ceilalți doi indicatori înregistrează o scădere semnificativă. Procentul autorităților care publică lista instituțiilor de asistență socială s-a redus de la 19% la 10% (-12 pp), iar publicarea numărului beneficiarilor de ajutor social și a sumelor achitate a scăzut de la 22% la doar 0% (-19 pp). Această diminuare abruptă este cauzată în mare parte de transferul competențelor în domeniul serviciilor sociale către structurile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Asistență Socială (ANAS)

Prin urmare, o parte considerabilă a atribuțiilor de gestionare și raportare a serviciilor sociale a fost preluată de instituțiile subordonate Ministerului Muncii și Protecției Sociale, iar consiliile raionale nu mai dețin rolul principal în furnizarea și publicarea acestor date.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

9. Investițiile, întreprinderile raionale și participarea în societățile comerciale

Administrația publică raională beneficiază de asistență financiară și tehnică internă sau externă de la comunitatea donatorilor, sectorul privat, organizațiile nonguvernamentale, fie autoritățile publice centrale. În contextul dat, se impune asigurarea transparenței activităților și rezultatelor obținute în urma implementării proiectelor de asistență. Conform pct. 15 din [HG nr. 728/2023](#) cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, pe pagina-web oficială a autorității administrației publice, în funcție de specificul activității acesteia, vor fi publicate un șir de informații printre care și datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sînt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare).

Tabelul 9.1. Indicatorii de analiză în cadrul zonei de transparență „Investițiile, întreprinderile raionale și participarea în societăți comerciale”

Investițiile întreprinderilor raionale și participarea în societăți comerciale		Punctaj
1.	Sunt plasate pe web datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare)?	2
2.	Sunt comunicate public CV-urile conducătorilor tuturor întreprinderilor municipale și a societăților comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ - teritorială, inclusiv informații cu privire la: studiile superioare, experiența de muncă, apartenența anterioară la societățile comerciale și organizațiile non-profit?	1
3.	Este făcută publică lista întreprinderilor raionale și a societăților comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ - teritorială (fie dețin acțiuni dar nu sunt majoritare)?	1
4.	Sunt făcute public analizele financiare anuale ale tuturor întreprinderilor raionale și societăților comerciale cu pachet majoritar, deținute de unitatea administrativ – teritorială?	2
Total Punctaj		6

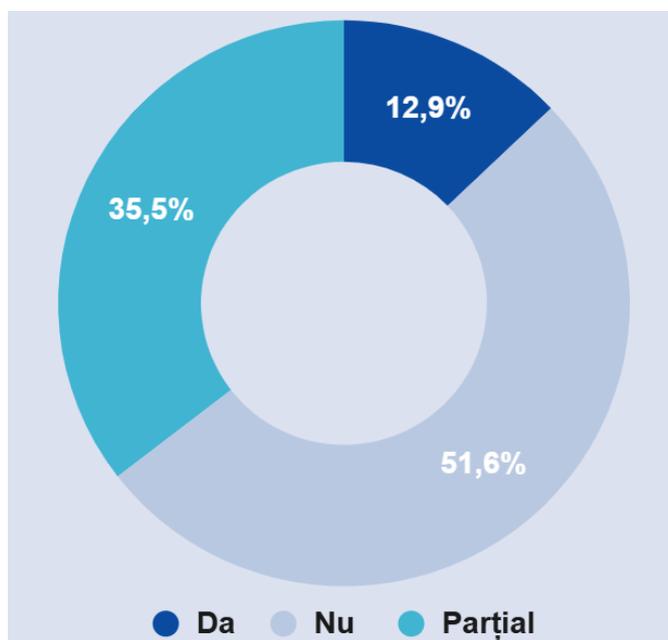
Sursa: Elaborat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENTĂ

Conform [Legii nr. 239/2008](#) privind transparența în procesul decizional, autoritățile publice raionale sunt obligate să facă publice proiectele de decizii, materialele aferente acestora, precum și deciziile adoptate. În consecință, datele și CV-urile candidaților la funcțiile de conducere în întreprinderile municipale și societățile comerciale cu capital majoritar public devin parte a documentației procesului decizional și trebuie puse la dispoziția publicului. Conform [Legii nr. 246/2017](#) privind întreprinderea de stat și întreprinderea municipală și [Legii nr. 287/2017](#) privind contabilitatea și raportarea financiară, întreprinderile municipale și societățile comerciale cu capital majoritar public sunt obligate să elaboreze și să prezinte rapoartele și situațiile financiare anuale. Acestea constituie informații de interes public și, potrivit cadrului legal, trebuie făcute accesibile prin publicare pe portalurile oficiale și pe pagina web a APL II.

Analiza efectuată ne arată că doar 4 raioane (12,90%) publică pe web datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare). Totodată, 11 administrații raionale (35,48%) publică, parțial, informații despre activitățile și rezultatele obținute în urma implementării proiectelor de asistență. Iar 16 raioane (51,61%) nu publică astfel de informații.

Figura 9.1. Publicarea pe web a datelor privind programele și proiectele APL

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

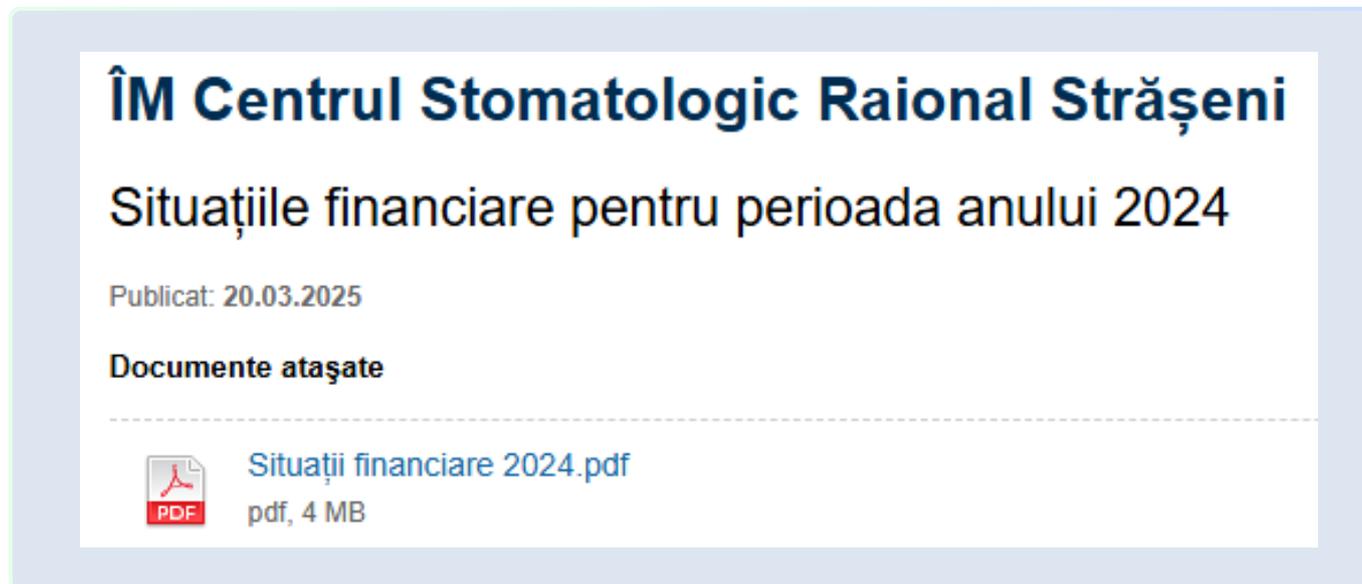
Participarea funcționarilor publici în cadrul funcțiilor de conducere și consiliilor de administrare a întreprinderilor raionale, fie întreprinderi unde unitatea administrativ-teritorială are cotă parte este asociată, în mod inevitabil, cu anumite elemente de corupție și interese. Lipsa de transparență a administrării și conducerii acestor întreprinderi, inclusiv din perspectiva remunerării, lipsa răspunderii funcționarilor publici și a managerilor pentru gestiunea defectuoasă a operatorului economic, denotă existența unor probleme majore în guvernarea corporativă în întreprinderile unde administrația raională participă.

În acest context notăm că doar 2 raioane (Dubăsari și Fălești) au pe paginile web CV-urile managerilor întreprinderilor municipale și societățile comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ-teritorială, pe când astfel de informații nu sunt publicate de către 27 raioane (87,10%), iar raioanele Cimișlia și Leova publică parțial.

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

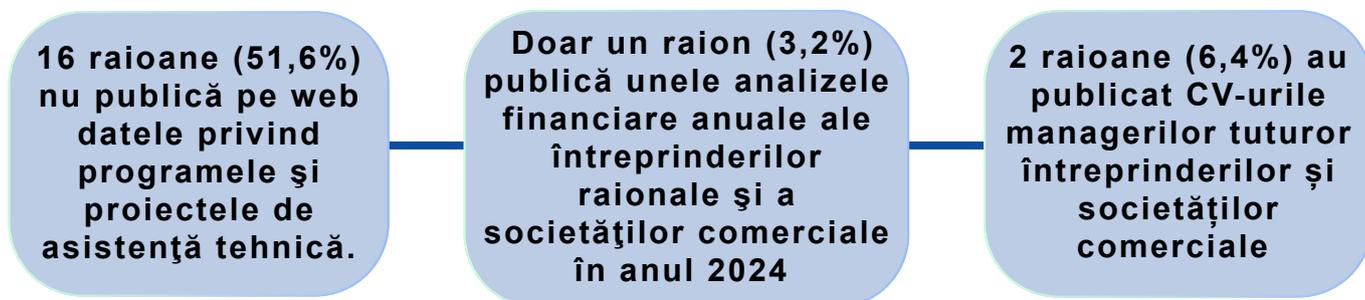
De asemenea doar pe pagina web a raionului Strășeni (3,23%), am identificat unele informații privind analizele financiare anuale ale entităților sus nominalizate, 80,65% nu a publicat nici un raport, iar 5 raioane au publicat parțial (16,13%).

Imaginea 9.1. Raport privind situația financiară, raionul Strășeni

Sursa: Pagina web a Consiliului Raional [Strășeni](#)

Figura 9.2. Rezumatul zonei de transparență analizate „Investițiile, întreprinderile raionale și participarea în societăți comerciale”

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Dorim să remarcăm că cele mai bune exemple de transparență la acest compartiment sunt raionul Hîncești, care a acumulat 4 puncte la acest criteriu, fiind urmat de raioanele Strășeni, Sîngerei, Fălești, Cantemir și Dubăsari, care au obținut fiecare câte 3 puncte din cele șase posibile. Menționăm că nici un raion nu a intrat în clasamentul A+ la acest criteriu.

Tabelul 9.2. Cele mai transparente raioane la criteriul „Investițiile, întreprinderile raionale și participarea în societăți comerciale”

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
1	Hîncești	4	67 %	B+
2	Strășeni	3	50 %	C

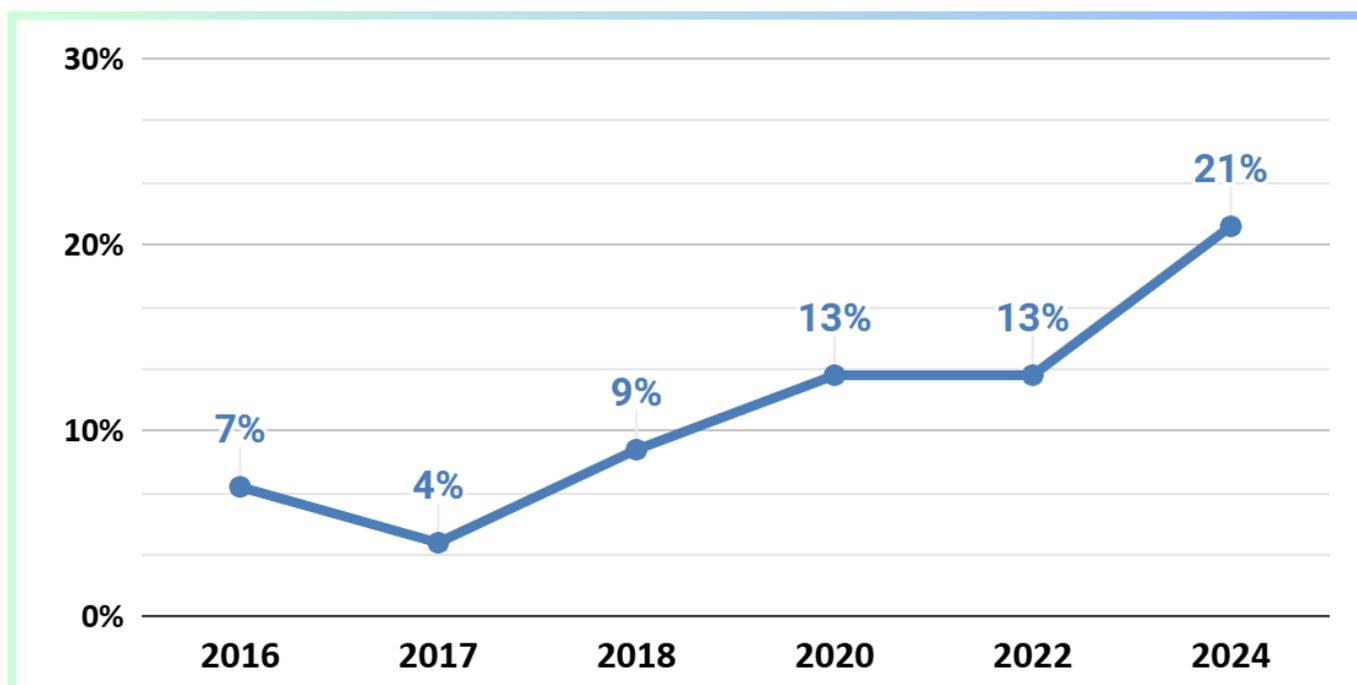
II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Locul	Raionul	Puncte	Transparență %	Clasament
2	Sîngerei	3	50 %	C
2	Fălești	3	50 %	C
2	Cantemir	3	50 %	C
2	Dubăsari	3	50 %	C
3	Cimișlia	2,5	42 %	C-
4	Nisporeni	2	33 %	D
4	Ungheni	2	33 %	D
4	Glodeni	2	33 %	D
4	Cahul	2	33 %	D

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Evaluarea acestui criteriu în dinamică arată o evoluție pozitivă, cu un nivel de realizare de 21% în anul 2024, în cadrul raioanelor analizate. Este important ca eforturile de creștere a transparenței să continue, în special în ceea ce privește gestionarea investițiilor și implicarea administrației raionale în întreprinderi și societăți comerciale. O mai bună transparență în acest domeniu va consolida încrederea cetățenilor în autoritățile locale și va facilita accesul la informații relevante pentru interesul public.

Figura 9.2. Dinamica realizării criteriului de analiză „Investițiile, întreprinderile raionale și participarea în societăți comerciale” în perioada 2016-2024

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

II. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

Tabelul 9.3. Topul indicatorilor cu cele mai mari modificări în îndeplinirea criteriului de analiză „Investițiile, întreprinderile raionale și participarea în societăți comerciale”

Indicatori	2022	2024	Creștere/ Scădere
Sunt comunicate public CV-urile conducătorilor tuturor întreprinderilor și a societăților comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ - teritorială, inclusiv informații cu privire la: studiile superioare, experiența de muncă, apartenența anterioară la societățile comerciale și organizațiile non-profit?	22%	39%	23%
Sunt făcute public analizele financiare anuale ale tuturor întreprinderilor și societăților comerciale cu pachet majoritar, deținute de unitatea administrativ – teritorială?	19%	10%	-12%
Sunt plasate pe web datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sînt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare)?	22%	0%	-19%

Sursa: Realizat de autori în baza rezultatelor monitorizării

Tabelul 9.3 reflectă modificările înregistrate în perioada 2022–2024 privind transparența autorităților publice raionale în domeniul investițiilor, întreprinderilor raionale și participării acestora în societăți comerciale.

Cel mai mare progres, de 17 puncte procentuale (de la 22% la 39%), se înregistrează la indicatorul privind comunicarea publică a CV-urilor conducătorilor întreprinderilor și societăților comerciale cu capital public. Totuși, la ceilalți doi indicatori tendința este negativă. Publicarea analizelor financiare anuale ale întreprinderilor raionale a scăzut de la 19% la 10% (-12 pp), iar plasarea pe web a informațiilor despre programele și proiectele finanțate a înregistrat o diminuare semnificativă, de la 22% la 0% (-19 pp). Aceste scăderi denotă o retragere a transparenței în domeniile ce țin de utilizarea fondurilor publice, investiții și gestionarea resurselor economice.

În ansamblu, datele sugerează că, deși există o ușoară deschidere privind resursa umană din întreprinderile publice, lipsa de transparență financiară și informațională rămâne o problemă.

III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Analiza din 2024 comparativ cu anul 2022 arată că aproape toate administrațiile publice raionale au înregistrat o creștere semnificativă în ceea ce privește punctajul total de transparență, ajungând la 55,4%. Totuși, niciun APL nu a obținut calificativul A+, ceea ce înseamnă că nici un raion nu a atins un nivel de transparență între 80-100%. Însă s-a observat o tendință mai mare față de 2022 în deschiderea datelor publice către cetățeni și în asigurarea participării acestora la procesul decizional. Dacă facem o comparație, media generală a punctelor privind transparența acumulate de raioane în anul 2022 a fost de 39,41 %.

O atenție sporită a fost acordată modului în care administrațiile publice raionale respectă legislația privind accesul la informație. În acest sens, putem specifica că doar 67,64% dintre raioane au respectat legea privind accesul la informațiile de interes public, mai puțin față de anul 2022, când acest indicator a fost respectat de către 84,4% dintre raioane, de asemenea 90,32% dintre administrațiile publice raionale au adus la cunoștința publicului proiectele de decizie, dispozițiile și materialele aferente acestora înainte de ședințele autorităților publice, menționăm că în 2022 doar 40,6% dintre consiliile raionale au respectat acest indicator. Acest aspect este important, deoarece o administrare complet transparentă la nivel raional presupune că autoritățile publice vor garanta liberul acces la informație și vor asigura informarea corectă și promptă a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public.

În continuare, reiterăm concluziile și constatările raportului de monitorizare:

- 1** Deși mai multe pagini web au fost îmbunătățite, multe din paginile web existente sunt dificile în utilizare pentru un cetățean simplu, care cu greu poate găsi informațiile ce-l interesează. Oportun ar fi pentru autoritățile publice raionale crearea, fie reconstrucția paginilor web potrivit conceptului „user-friendly” pentru a facilita navigarea cetățenilor și analiza informațiilor publice.
- 2** Nu toate paginile web ale administrațiilor publice raionale includ compartimente special dedicate transparenței decizionale (6,45%), iar unele dintre aceste pagini web au doar parțial astfel de secțiuni. În conformitate cu punctul 14 din Hotărârea Guvernului Nr. 967 din 09.08.2016 privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, autoritățile publice raionale sunt îndemnate să creeze astfel de compartimente pe paginile lor web și să le completeze corespunzător. Scopul acestei inițiative este de a facilita accesul părților interesate la informațiile referitoare la procesul de elaborare și adoptare a deciziilor.
- 3** 51,61% din paginile web conțin informațiile privind programul de lucru a autorității publice și subdiviziunile sale, cu indicarea zilelor și orelor de audiență a funcționarilor responsabili de furnizarea informațiilor și a documentelor oficiale și 46,9% au publicate integral. De pe paginile web nu trebuie să lipsească astfel de informații obligatorii. Plus la aceasta, paginile web al autorităților publice raionale trebuie să ofere posibilitatea de interpelare online a conducerii autorității cu respectarea procedurii de petiționare stabilite de legislația în vigoare.

III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- 4 În mare parte (61,25%) din administrațiile publice raionale aduc la cunoștință cetățenilor anunțul despre desfășurarea ședinței publice (cu cel puțin 10 zile înaintea ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înaintea celor extraordinare), care trebuie să includă obligatoriu data, ora, locul desfășurării ședinței și ordinea de zi a acesteia. Cetățenii trebuiesc informați permanent în timp util despre următoarea ședință a autorităților publice și să-i fie comunicată agenda subiectelor ce vor fi examinate la ședință.
- 5 O parte mai mică dintre autorități publice raionale (6,45%) nu aduc la cunoștința publicului proiectele de decizii/ dispoziții și materialele aferente acestora până la ședința autorității publice, 28 de raioane (90,32%) au respectat în totalitate aceste cerințe, iar un singur raion a respectat parțial acest criteriu. Pentru a nu limita dreptul și posibilitatea cetățenilor de a cunoaște conținutul proiectelor de acte ce sunt discutate în ședințele autorităților administrației publice raionale, acestea trebuie obligatoriu să fie publice.
- 6 Proiectele de decizii/dispoziții ale autorităților administrației raionale, inclusiv proiectul de buget și rectificările la buget cu toate că au înregistrat un progres la acest, nu întotdeauna sunt supuse consultărilor publice, iar plasarea anunțului privind organizarea consultărilor publice pe panoul informativ nu asigură pe deplin posibilitatea de participare a părților interesate la procesul decizional. Orice proiect de decizie/dispoziție trebuie să treacă în mod obligatoriu prin procedura consultărilor publice, cu anunțarea pe pagina web despre inițierea acestui proces.
- 7 Sinteza recomandărilor rezultate din consultările efectuate arată că 67,74% din administrațiile raionale, nu aduc la cunoștința publică aceste recomandări, ceea ce împiedică părțile interesate să afle care dintre recomandări au fost acceptate, care au fost respinse și motivul respingerii acestora. Autoritățile publice sunt îndemnate să înregistreze toate recomandările primite de la părțile interesate pe parcursul consultării publice a proiectului de decizie și să le includă într-o sinteză a recomandărilor. Această sinteză ar trebui să fie făcută publică prin informarea generală până la momentul adoptării deciziei respective.
- 8 Din autoritățile publice raionale analizate 58,6%, au creat comisii consultative de specialitate, grupuri de lucru permanente sau grupuri de lucru ad-hoc care participă la procesul decizional și care trebuie să constituie acele platforme de dialog între părțile interesate și autoritățile publice. De asemenea, 41,49% au publicat parțial. Acesta este un indicator important la nivel raional din punct de vedere a cooperării și parteneriatului continuu și eficient între autoritățile administrației publice raionale și societatea civilă.
- 9 Majoritatea autorităților administrației publice raionale (58,6%) nu au elaborat, aprobat și adus la cunoștință reguli interne de informare, consultare și participare în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor. Autoritățile administrației publice raionale trebuie să-și elaboreze și aprobe în mod obligatoriu astfel de reguli interne, în baza prevederilor legale cuprinse în actele normative ce reglementează transparența în procesul decizional.

III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- 10** Este foarte dificil de identificat persoana din cadrul unei autorități publice raionale, responsabilă de coordonarea procesului de consultare publică, din lipsa oricărei informații despre aceasta, inclusiv pe pagina web a autorităților respective. Fiecare autoritate publică trebuie să își desemneze și instruiască coordonatorul procesului de consultare publică, care este responsabil pentru asigurarea transparenței procesului decizional din autoritatea respectivă. Informația cu privire la numele și datele de contact ale coordonatorului procesului de consultare publică în procesul decizional trebuie să fie plasate pe pagina web oficială a autorității publice raionale, astfel în anul 2024 au fost plasate de 38,71% de administrații raionale în timp ce 58,06% nu au plasat această informație.
- 11** Autoritățile administrației publice raionale sunt în întârziere în ceea ce privește întocmirea și aducerea la cunoștința publicului a rapoartelor privind transparența în procesul decizional, deoarece 59,4% de raioane nu furnizează aceste rapoarte. Autoritățile administrației publice raionale trebuie să întocmească și să aducă la cunoștința publicului aceste rapoarte, care cuprind informații de ordin public.
- 12** Am constatat că o parte din administrațiile raionale (74,19%) facilitează participarea publicului la toate ședințele consiliului raional, iar 9,68% o asigură doar parțial participarea. Situația este similară și în ceea ce privește participarea publicului la toate ședințele comisiilor de specialitate, mai mic este indicatorul ce reprezintă dreptul publicului de a lua cuvântul în timpul ședințelor, unde 70,97% din raioane respectă acest criteriu. Astfel autoritățile publice raionale trebuie să asigure mereu accesul cetățenilor la ședințele consiliului raional și la comisiile de specialitate ale acestuia.
- 13** Majoritatea covârșitoare a autorităților publice raionale (87,7%) nu efectuează înregistrări video/audio ale ședințelor consiliului raional, iar paginile lor web nu includ astfel de înregistrări în arhivele lor sau sunt din colecții mai vechi. Prin realizarea înregistrărilor video/audio și actualizarea constantă a unei baze de date web arhivate cu astfel de informații publice, transparența în activitatea autorităților publice raionale ar putea fi îmbunătățită semnificativ.
- 14** Nu toate autoritățile publice raionale își publică pe pagina web bugetele raionale și rapoartele privind executarea bugetului anual. Astfel 11 raioane (35,48%) nu publică bugetele pe pagina web, iar 22,58% nu fac publice rapoartele de executare a bugetului. Ținând cont de importanța acestor documente pentru dezvoltarea comunității în general, dar și pentru fiecare locuitor în parte, elaborarea și executarea bugetului trebuie să se facă în condiții de transparență maximă, cu publicarea acestor documente pe pagina web existentă.
- 15** Autoritățile raionale (58,06%) nu publică pe pagina web anunțurile privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locățiuine/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale și omit să aducă la cunoștință pe pagina web informațiile cu privire la rezultatele licitațiilor. Plus la aceasta, administrațiile raionale nu publică informația cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negocierilor directe de vânzare/locățiuine/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale (67,74%). Publicarea acestor informații

III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

acte au rolul de a spori transparența în administrarea patrimoniului public și urmează a fi diseminate prin intermediul paginii web.

- 16** 54,84% din administrațiile publice raionale nu consideră necesar să aducă la cunoștință publică pe pagina web anunțurile de participare la achiziții publice și 29,03% din administrații raionale analizate, nu publică rapoartele de monitorizare a executării contractelor de achiziție publică. Întrucât publicarea acestor informații în Buletinul Achizițiilor Publice nu garantează o informare completă pentru orice persoană, considerăm important ca paginile web ale administrațiilor raionale să conțină informații despre procedurile și rezultatele achizițiilor publice.
- 17** Autoritățile publice raionale au înregistrat schimbări pozitive la compartimentul resurselor umane unde numai 6,45% nu fac publice locurile vacante existente în serviciul public, cu includerea unei descrieri a postului și cerințele de calificare față de candidații, în timp ce 6,45% au publicat total și 12,90% au publicat parțial. Astfel administrațiile asigură din ce în ce mai mult accesul publicului la toate informațiile ce se referă la selectarea și angajarea cadrelor în serviciu public.
- 18** Administrațiile raionale nu au elaborate și/sau nu doresc să publice informații ce se referă la etică profesională și conflictul de interese: CV-ul președintelui raionului; declarațiile cu privire la venituri și proprietate ale președintelui, vicepreședinte și funcționarilor publici; Codul de etică pentru aleșii raionali; Codul de etică pentru angajații instituțiilor bugetare, întreprinderilor publice, precum și angajații întreprinderilor fondate sau la care deține pachetul majoritar administrația publică raională; documentele privind asigurarea integrității în cadrul autorității publice (planuri, strategii, ghiduri, alte documente); mecanismele de raportare a comportamentului lipsit de etică în administrația raională. Pentru a preveni conflictele de interese și actele de corupție; de a consolida integritatea și de a stabili anumite standarde profesionale în serviciul public, considerăm necesar de a elabora și de a publica astfel de informații.
- 19** Nu toate autoritățile publice raionale publică pe web informații despre activitățile și rezultatele obținute în urma implementării proiectelor de asistență (51,61%). În contextul dat, se impune asigurarea transparenței tuturor programelor și proiectelor de asistență, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice raionale.
- 20** Autoritățile administrației publice raionale omit să publice informațiile despre conducerea întreprinderilor raionale și societățile comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ-teritorială și rapoartele financiare anuale ale acestor entități. Administrația raională trebuie să-și orienteze eforturile spre asigurarea transparenței și profesionalismului în administrarea corporativă a întreprinderilor raionale și a societăților comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ-teritorială.

ANEXE ȘI RESURSE

Anexa 1

Top trei raioane care au urcat în clasament în 2024

Raionul	Clasament 2022	Clasament 2024	Evoluție locuri
Nisporeni	32	10	22
Cantemir	20	4	16
Șoldănești	18	3	15

Anexa 2

Top trei raioane care au regresat în clasament în 2024

Raionul	Clasament 2022	Clasament 2024	Evoluție locuri
Sîngerei	9	28	-19
Fălești	3	17	-14
Ungheni	13	25	-12

Anexa 3

SUMAR EXECUTIV

Loc	Raionul	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Clasament	Total Schimbări*
1	Strășeni	94%	88%	100%	57%	83%	40%	50%	25%	50%	A	78% ↑ +3%
2	Soroca	88%	88%	100%	100%	83%	20%	50%	50%	0%	A	77% ↑ +18%
3	Șoldănești	91%	81%	100%	100%	75%	40%	33%	50%	0%	A	75% ↑ +39%
4	Cantemir	91%	91%	75%	57%	75%	40%	50%	0%	50%	A-	74% ↑ +40%
4	Cimișlia	88%	69%	67%	100%	83%	60%	83%	50%	42%	A-	74% ↑ +19%
6	Leova	63%	81%	75%	100%	83%	80%	83%	0%	25%	A-	73% ↑ +20%
7	Telenești	94%	75%	75%	100%	83%	20%	50%	75%	0%	A-	72% ↑ +34%
8	Cahul	81%	81%	42%	86%	83%	60%	17%	50%	33%	B+	68% ↑ +11%
8	Nisporeni	84%	59%	100%	100%	50%	80%	17%	75%	33%	B+	68% ↑ +50%
10	Căușeni	81%	78%	46%	71%	71%	80%	33%	50%	17%	B+	66% ↑ +28%
11	Basarabeasca	97%	78%	17%	14%	83%	100%	75%	0%	17%	B	64% ↑ +27%
11	Glodeni	91%	64%	46%	29%	75%	80%	50%	50%	33%	B	63% ↑ +30%
13	Criuleni	66%	91%	25%	29%	83%	40%	67%	0%	17%	B	62% ↑ +8%
14	Florești	94%	53%	54%	29%	83%	90%	42%	50%	0%	B	60% ↑ +26%

Loc	Raionul	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Clasament	Total Schimbări*
14	Rezina	81%	75%	38%	57%	58%	60%	58%	0%	17%	B	60% ↑ +16%
16	Ștefan Vodă	88%	67%	71%	71%	67%	20%	8%	0%	0%	B-	59% ↑ +4%
17	Fălești	66%	47%	83%	29%	83%	60%	33%	13%	50%	B-	56% ↓ -2%
17	Rîșcani	97%	53%	29%	71%	67%	60%	50%	0%	17%	B-	56% ↑ +6%
19	Hîncești	66%	59%	42%	29%	79%	20%	33%	50%	67%	B-	55% ↑ +20%
20	Drochia	66%	61%	71%	29%	83%	40%	17%	0%	0%	C+	54% ↑ +29%
21	Ocnîța	81%	59%	42%	0%	42%	80%	33%	0%	0%	C	48% ↑ +26%
22	Dubăsari	44%	69%	42%	0%	42%	70%	25%	0%	50%	C	47% ↑ +9%
22	Edineț	88%	75%	29%	0%	25%	20%	0%	0%	17%	C	47% ↑ +14%
22	Ialoveni	41%	56%	42%	29%	83%	20%	33%	50%	0%	C	47% ↑ +20%
25	Ungheni	63%	47%	42%	29%	25%	10%	33%	63%	33%	C-	42% ↑ +1%
26	Briceni	22%	48%	42%	29%	67%	60%	33%	0%	17%	C-	40% ↑ +21%
27	Taraclia	56%	53%	17%	0%	50%	10%	50%	0%	17%	D+	39% ↑ +19%
28	Sîngerei	50%	25%	50%	29%	42%	40%	17%	25%	50%	D+	36% ↓ -16%
29	Anenii Noi	31%	53%	17%	29%	42%	10%	25%	0%	17%	D	34% ↑ +10%
30	Dondușeni	53%	19%	42%	29%	8%	60%	17%	0%	0%	D-	27% ↓ -7%
31	Călărași	72%	13%	17%	29%	25%	0%	17%	0%	0%	E+	24% ↑ +3%

Resurse utilizate în prezentul raport:

1. Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142655&lang=ru#
2. Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137908&lang=ro
3. Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=150726&lang=ro
4. Legea nr. 457/2003 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143036&lang=ro#
5. Hotărârea Guvernului nr. 967/2016 privind mecanismul de consultare publică a societății civile în procesul decizional.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137925&lang=ro#
6. Hotărârea Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139673&lang=ro
7. Local Transparency – IDIS „Viitorul”. Platformă de monitorizare a transparenței administrației publice locale din Republica Moldova.
<http://localtransparency.viitorul.org/>